O, lume nouă

Tragicomedie în patru acte

de Liviu Lucaci

Personaje
Mătuşa Nana, 80 de ani, într-un scaun cu rotile
Iuliu Cavalu, 54 de ani, afacerist, proprietarul casei
Cecilia Abur, logodnica lui, 27 de ani
Greta Briboi, 48 de ani, sora lui Iuliu şi a lui Toma, doctoriţă, măritată
Stelian Briboi, 50 de ani, inginer şi cântăreţ de strană, soţul Gretei
Ada Briboi, 18 ani, fiica lor
Toma Cavalu, 38 de ani, fratele lui Iuliu şi al Gretei
Vica Săvescu, 35 de ani, măritată, are grijă de casă
Grozea Săvescu, 40 de ani, soţul Vicăi, administratorul casei
Chioru, servitor în casă, dreptcredincios şi hoţ

Actul I

Acţiunea piesei are loc la începutul secolului XXI, acasă la Iuliu Cavalu. O casă mare, undeva la ţară, conac boieresc sfârşit de secol XIX, renovată proaspăt în stilul iniţial. Totul poartă încă amprenta lucrărilor efectuate. Podelele sunt noi, vopseaua nu s-a uscat, ferestrele abia au fost puse, mobilele recondiţionate sunt încă acoperite cu pânze albe. Intră din dreapta Toma, 38 de ani, bărbat bine, îmbrăcat *casual* dar cu şic, cu sacou cu petice în coate şi pantaloni raiaţi, ca un newyorghez sadea. Ţine un geamantan de piele în mână, se vede că vine direct de la aeroport. Câteva clipe e singur în scenă. De sus, de la etajul superior, se aud icnetele unor oameni care mută un pian. Tot timpul primului act se pot auzi zgomote de la lucrările încă în curs.

OAMENII CU PIANUL Heeei, hop. Heeei, hop.

Oamenii vor muta pianul în afara scenei tot timpul actului, iar ''hei-hop-urile lor se vor face auzite din când în când. La răstimpuri, vor face pauze şi atunci unul dintre ei va cânta la pian diverse melodii care pot puncta sau contrapuncta, ironic sau nu, acţiunea din scenă.

ADA (*bagă capul, îl vede pe Toma, fuge şi strigă către cei de afară*) A venit! A venit! Mama, el e.
CEI DE AFARĂ Cine? El? Ei, nu pot să cred
ADA Da, da, el e, veniţi.
GROZEA (*gros, de afară*) Să fi ajuns aşa de repede, doamnă?
CEI DE AFARĂ Nu se poate să fie el. Abia acum aterizează avionul.

Grozea traversează tacticos sufrageria, îmbrăcat în haină lungă de scai roasă pe la coate, cu cizme de cauciuc şi şapcă, ca un şantierist; calcă demn, de parcă ar avea un băţ în fund.

GROZEA (*cu voce joasă de supraveghetor sever*) Grijă la vopsea. E proaspătă. Azi am dat-o. (*Iese tacticos*).

Intră grăbită Greta, îmbrăcată modest, machiată gros, cu o ţigară aprinsă, sau un trabuc, în mână.

GRETA Toma, tu? În sfârşit, te mai vede omul la faţă. Eşti întreg? (*Îl îmbrăţişează pe Toma şi îl învârte, ca să-l vadă mai bine*) Ce face fratele meu de peste ocean?
TOMA Greta, sora mea. Mă bucur că te văd.
GRETA Numai puţin, numai puţin, după atâta vreme. Tot bine arăţi. Ba chiar mai bine, odată cu trecerea anilor. (*Îl verifică, pipăindu-l*). Te-ai stilat, burta suptă, muşchii tari, cearcănele te prind de minune, ţi-ai tras aer de occidental, armăsarule.
TOMA Greta, ce spui? Nici tu nu arăţi rău.
GRETA Totdeauna ai minţit prost. Când trebuia să ascunzi ceva, ţii minte, pe mine mă puneai s-o mint pe mama. Sunt bătrână, Toma, acrită, săracă, am faţa boţită ca un şerveţel folosit şi…(*în glumă, în şoaptă*)sunt mai flămândă de viaţă ca oricând (*râde*).

Intră ceilalţi în grabă. Ada în faţă, arătându-l cu degetul pe Toma. După ea Chioru, care priveşte scena tâmp.

GRETA(*amenințându-l în glumă pe Toma*) Iar dacă repeţi ceva din ce-am spus, ai dat de dracu.
ADA(*îndrăzneaţă*) Mama, cine a venit?
GRETA(*către Toma*) Fiică-mea, Ada. Femelă, opşpe ani, cu capu-n nori, calităţi şi defecte relativ egal distribuite, sexualitate incertă. Personaj tipic pentru zilele noastre. Îşi caută drumul. Pe jumătate într-o ureche, ca mă-sa. De cealaltă jumătate nu răspund eu, are cine s-o facă. (*Urlă, deodată*) Steliiicăăă!
ADA Te aşteptam…cu toţii. Unchiule, bine ai venit (*îl pupă pe obraji*).
TOMA Mă bucur de cunoştinţă. Sper să nu dezamăgesc.

Apare gâfâind Stelică Briboi, soţul Gretei, în halat albastru de lucru.

STELICĂ Da, mami, reparam ceva la baie. Închipuie-ţi, s-a spart o ţeavă. Deja! Ieri le-au montat.
GRETA Toma, ţi-l prezint pe soţul meu, Stelian Briboi, inginer şi cântăreţ de strană. Şi, evident, tatăl Adei.
STELICĂ Stelian, Stelică Briboi, inginer, repar ce se strică. Duminica mai cânt în biserică, ţin hangul popii. Mă scuzaţi, sunt murdar pe mâini, de la ţeavă... Lucru de mântuială… Dai o groază de bani pe ele şi se sparg a doua zi.
TOMA Toma Cavalu, încântat.
STELICĂ Numai puţin, numai puţin. Toată lumea vă aştepta, domnul Toma, ca pe apostolii cu vestea cea bună.
TOMA Simplu, Toma. Suntem cumnaţi.
STELICĂ Aşa e, sigur, sigur. Dar tocmai ce aţi venit..(*se corectează*) ai venit din străinătate, nu? Sunteţi cineva pentru noi.
TOMA Să n-o luăm chiar aşa. Sunt doar un om care şi-a găsit de muncă, o vreme, departe de casă.
STELICĂ Ei, nu fiţi modest. Iar cincisprezece ani, domnul….Toma, pardon, cumnaţi între noi, sigur, sigur. Aşa mi-a spus Greta, şi Greta nu minte. Cincisprezece ani nu sunt un fleac.
GRETA (*către Toma*) Uite unul care mă crede.
STELICĂ (*uimit că e pus la îndoială*) Cum de nu, iubirea mea, cum de nu?
GROZEA (*se aude de afară strigând, la răstimpuri, cu vocea lui groasă; după o vreme, neprimind răspuns, începe să fluiere tare, ca peste deal*) Dom şeef! Dom şeef! A venit fratele din America.
STELICĂ (*deranjat de strigătele lui Grozea*) Ce urlă ăsta aşa? Nu e nimeni să-i zică să nu mai strige în halul ăsta? (*Către Toma*). Nu ziceţi… nu spune aşa. Eu am auzit de la Greta despre realizările dum...(*gata să-i vorbească cu dumneavoastră, se corectează în ultimul moment*) tale, şi suntem mândri că avem o rudă care s-a ajuns în America. Mai exact unde locuieşti?
TOMA De trei ani stau în New Jersey, într-o suburbie nu tocmai curată.
STELICĂ (*năuc*) A, da?
TOMA Vecinii mei sunt chinezi din Taiwan, iar prietenii cei mai apropiaţi sunt doi marocani tatuaţi care cântă rave şi fură din maşini ca să-şi completeze veniturile.
STELICĂ (*neajutorat, cu ochii mari, către nevastă-sa*) Cum? Greta…(*plângăreţ*) Ce vrea să spună?
GRETA (*fără să-l bage în seamă pe Stelică*) Câţi ani?
TOMA Cum?
GROZEA (*de afară*) Dooom şeeef, a sosit fratele din America. E în sufragerie.
OAMENII CU PIANUL Heei, hop. Heei, hop.
GRETA Câţi ani au trecut de când nu ne-am văzut?
TOMA Soră-mea, nu cred că e cazul să coborâm în preistorie. Sunt şi copii de faţă.

ADA (*prefăcută*) Cine? Unde?

Intră Iuliu, asudat, cu telefoanele mobile în mâini, dând indicaţii, vorbind tare, într-o stare de supremă excitaţie. Îşi şterge des fruntea cu o batistă mare.

IULIU Cer scuze noilor veniţi pentru dezordine. Renovăm, e praf peste tot şi trăsneşte a vopsea. Persoanele mai sensibile sunt rugate să îşi folosească batistele ca să reziste mirosului. (*Îl îmbrăţişează lung pe Toma, cu entuziasm, aproape nu îi mai dă drumul*) Toma, ai ajuns în sfârşit! Suntem aici, toţi trei, împreună. Mi s-a împlinit visul.
GRETA Ăsta-i momentul sensibil, când masculul alfa îşi dezvăluie slăbiciunile, dovedind, în ciuda aparenţelor care îl arată ca pe o fiară lipsită de scrupule, că are încă o inimă sensibilă ce vibrează la sentimente fraterne.
IULIU (*peste umăr*) Taci, Greta. (*Către Toma*). Bine ai venit, frate. Cât mă bucur. Iartă-mă de întârziere, eram afară cu muncitorii. Ştii cum e, dacă nu stai cu ochii pe ei... (*Arătând spre Greta*). O auzi? Toată ziua mă muşcă. (*În glumă, către Greta*). Javră!
GRETA Zi căţea, nu mi-e ruşine… Stai liniştit, bizonule. Veninul meu nu are putere în cercul familiei.
TOMA Bine te-am găsit…, bine v-am găsit, pe amândoi.
IULIU Nu ştii cum te-am aşteptat. Câte gânduri… De două nopţi mă frământ… şi pastilele naturiste ale Ceciliei nu m-au ajutat la nimic.
GRETA (*către **TOMA**, îşi dă ochii peste cap*) Cecilia Abur, logodnica, o s-o cunoşti.
TOMA Am auzit de ea. (*Către Iuliu*). Te felicit pentru logodnă. Abia aştept s-o cunosc.
GRETA O să ai vreme. (*Ţuguindu-şi buzele*). E un vis...
IULIU (*către Greta, mârâie*) Mulţumesc. Greta…, abţine-te. (*Către Toma*) Am stat cu frică până în ultima clipă că o să apară ceva şi n-o să vii.
TOMA Acum sunt aici.
GRETA Ura, distanţele au fost învinse. Fără tine, victoria lui Iuliu nu avea rost. N-ar fi avut cui să se laude.
IULIU Toma… Greta, ce tot vorbeşti?
GRETA Eu nu sunt un spectator indulgent.
IULIU (*triumfător, arată casa*) Frate, soră, am cumpărat casa. Acum e a noastră. Anul trecut. De atunci muncesc ca un nebun să o scot la lumină. Am băgat în ea un munte de bani. (*Arătându-le în jur, spre terasă*). Casa, pământul, ba chiar şi petecul de pădure pe care l-au avut tata, bunicul şi cei dinaintea lor, şi pe care l-au pierdut acum mai bine de cincizeci de ani, azi sunt ale noastre.
GRETA Ale tale.
IULIU Ai gura rea, Greta. Îţi spun că sunt ale noastre acum. Uite, Toma. Să-ţi arăt ce am făcut.

Ies Greta, Iuliu, Toma şi Ada. Iuliu le arată încântat casa şi împrejurimile.

Intră Vica, împingând scaunul cu rotile al Mătuşii Nana, care se răcoreşte cu un evantai mare, pictat.

MĂTUŞA NANA (*caută în jur*) Unde-i? Unde-i? Nu-i.
VICA Ţi-am spus că te-ai grăbit degeaba. Avionul aterizează la două. Mi-a spus Ada, s-a uitat aseară pe internet. Iar acum e abia două şi jumătate, nu avea cum să fie aici.
MĂTUŞA NANA (*visătoare*) Nu l-am mai văzut de când a terminat facultatea. Era un bărbătuş tânăr pe atunci, frumos, cu ochi negri, dinţi albi şi mâinile calde. Lasă că…(*se priveşte într-o oglinjoară pe care o are la ea*) nici eu nu eram de lepădat. (*Brusc, către Vica, lovind-o cu evantaiul*) Eşti proastă, de aia eşti nefericită.
VICA (*surprinsă*) Ce spui?
MĂTUŞA NANA (*schimbă subiectul, arătând spre rochia pe care o poartă; cochetă*). Îmi stă bine culoarea? Trebuiau să fie deja aici. Adineauri am auzit vorbărie în curte, şi urechea mea nu mă-nşeală.
VICA Urechea dumitale e surdă de un secol. Mă mir că mă mai auzi când îţi vorbesc.
MĂTUŞA NANA Aud ce trebuie să aud, nu toate prostiile voastre cu care vreţi să mă duceţi de nas. (*O priveşte bănuitoare*). Tremură inima în tine, fetiţo.
VICA (*descoperită*) În mine? Ce motiv aş avea?
MĂTUŞA NANA Îl iubeşti?
VICA Pe cine? Vorbeşti aiurea, mătuşă.
MĂTUŞA NANA Mătuşa Nana nu vorbeşte niciodată aiurea când e vorba de dragoste. Am îngropat doi bărbaţi şi amândoi au fost fustangii. Ce să-i faci, le-a plăcut viaţa. Arzoi. (*Către Vica*). Simt, fără greşeală, când cuiva îi fierbe sângele în vine.
VICA (*nervoasă*) Ce ştii? Cum ştii? Prostii.
MĂTUŞA NANA (*îşi înfoaie demonstrativ nările*) Miroase, fetiţo. Nu mă înveţi tu pe mine. E ca la iepe. Iese mirosul dintre pulpe. Nu ai cum să te înşeli. (*Încearcă hoţeşte să vâre o mână între pulpele Vicăi*).
VICA (*speriată şi furioasă că a fost descoperită, îşi duce instinctiv mâna la coapse, apărându-se*) Fugi de aici, mătuşă. Eşti într-o ureche?
MĂTUŞA NANA (*râde*) S-ar putea, Vico, ce să zic. Toţi din familia noastră au fost puţin ciupiţi.

Se aud cei de afară venind. Vica ascultă atent vocile lor, apoi împinge repede scaunul Mătuşii Nana către ieşire.

VICA (*ieşind cu scaunul cu rotile*) El e, Doamne. El, aici. Nu pot să îl văd.
MĂTUŞA NANA (*indignată, se luptă cu Vica să rămână în încăpere, lovind-o cu evantaiul peste degete*) Vica? Ce faci? Unde mă duci? Ajutor, ajutor. Vreau să rămân, teroristo. (*Vica şi mătuşa Nana ies în grabă*).

Intră Iuliu, Greta şiToma.

IULIU (*intrând şi explicându-i înfierbântat lui Toma*) Am consolidat terenul, l-am terasat, am îndiguit râul, ştii că la doi ani odată ieşea din albie şi mătura tot. Am zugrăvit pereţii, am întărit fundaţia cu piatră din râu, am pus podele noi (*saltă pe podele*), am păstrat lemnăria de la uşi şi ferestre exact cum era, după planurile vechi, înlocuind ce era putred, şi am vopsit totul proaspăt. Avem o casă a noastră, în sfârşit. Casa asta o să dureze o mie de ani, aşa am făcut-o. Casa părinţilor noştri. Să dureze mult după noi, moştenire lăsată copiilor noştri. Vă daţi seama? Toma, Greta…
GRETA (*ironică*) Iuliu…
IULIU (*fără să o bage în seamă*) … casa a revenit în sânul familiei. După jumătate de secol. Ce ziceţi, hm? E frumoasă ca o mireasă gătită de nuntă. (*Trage aer în piept*). Nu miroase grozav?
GRETA Miroase ca o fabrică de vopsele. Te ia ameţeala.
IULIU De bucurie, soro, de bucurie. Îmi vine să dansez, atât sunt de fericit. Ah, chiar că mă ia ameţeala, mă poartă pe sus, ca un drog. *I feel high*. (*Cei de sus care cărau pianul se opresc şi cineva cântă la pian o piesă săltăreaţă*.) Auziţi? (*Iuliu începe să danseze, i se taie respiraţia, se domoleşte*). Dar e timp pentru asta, să nu ne grăbim. Desigur, mai sunt pe ici pe colo lucruri de aranjat. Mai e de instalat mobilierul, de montat lustrele, aerul condiţionat şi alte farafastâcuri, dar casa e a noastră. Pe vecie!
GRETA Nu-ţi vine să plângi, Toma? Realizezi? O lume nouă. Casa părinţilor noştri recuperată de fratele nostru îmbogăţit. Reînnodăm trecutul, comunicăm cu strămoşii. Am învins greutăţile, pot să mor.
IULIU Poţi să râzi cât vrei, Greta, n-o să-mi strici bucuria. Chiorule, şampania!
GRETA Asta, da. Obiceiul ăsta care îl face să umble cu şampania după el, nu mă supără deloc.
ADA (*către Toma*) Şi locuieşti în USA?
TOMA Poftim?
ADA Stai în New York?
TOMA Mai exact în New Jersey, la sud de New York.
ADA L-ai cunoscut pe Woody Allen?
TOMA Nu, din păcate.
ADA Dar pe Pacino?
TOMA Nici.
ADA De Niro, Tom Cruise, Schwarzenegger, Justin Bieber, Madonna, Rudolph Giuliani măcar?

În tot timpul acesta Toma neagă din cap că i-ar cunoaşte.

ADA Stai cu adevărat în America, sau…? Mama?
TOMA Sunt un umil cetăţean cu locul de muncă ici-colo, care n-a avut norocul să se învârtă printre vedete. Iar Schwarznegger locuieşte în California.

IULIU (*către Toma, în timp ce se serveşte şampania de pe tava purtată de Chioru*) El e Chioru. Aşa-i zic eu, da' el e şchiop, de la un accident în fosta uzină care s-a închis. Învăţaţi-vă cu el, are grijă de toate. Cereţi-i orice, daţi-i porunci, se execută, la orice oră din zi şi din noapte. (*Către Chioru*). Nu-i aşa, Chiorule? (*Chioru aprobă din cap, pe muteşte; Iuliu către ceilalţi*). Atenţie însă. Şuteşte tot ce vede nesupravegheat şi după aia trebuie să-i cotrobăi prin catrafuse ca să recuperez ce a luat. E un obicei de care n-am reuşit să-l dezvăţ. (*Către Chioru*). Cum a fost cu accidentul? Te-a durut rău?
CHIORU Apăi dacă bunul Dumnezeu a vrut să-mi pierd eu piciorul, facă-se voia Sa.
IULIU Nu Dumnezeu a vrut. Tu ai fost prost. (*Către ceilalţi*). E fatalist şi cam bisericos, asta-i altă meteahnă de-a lui. Toată ziua bolboroseşte la rugăciuni şi se închină la icoane. Un păcătos habotnic, ce ziceţi de asta?
CHIORU Bunul Dumnezeu nu ne-a făcut bogaţi şi săraci. Goi venim pe lume, şi fără de nici unele plecăm pe lumea cealaltă. Toate sunt în mâna Lui şi toate vin de la El.
IULIU Îl auziţi? (*Către Chioru, tare*). Dar Dumnezeu nu te îndeamnă să furi. (*Către ceilalţi*). E tare de ureche, tot de la accident i se trage. Când nu-i convine, nu te mai aude. Îi dă întruna cu sfinţii şi cu biserica, dar dacă ţi-ai uitat ceasul pe masă nu-l mai găseşti. E viclean, ca toţi de pe aici. (*Către Chioru*) Hai, Chiorule, du-te şi ai grijă să fie toate în ordine.
CHIORU Cum porunciţi, conaşule.
IULIU Dispari, mama ta de potlogar, că ai împuţit aerul. Şi nu-mi mai zice conaşule.
CHIORU Da' cum să-ţi zic, păcatele mele?
IULIU (*îi vine ideea*) Patroane. Aşa să-mi spui. Asta sunt eu pentru tine, patron.
CHIORU Bine, patroane conaşule, aşa o să te strig.
IULIU (*râde*) Ieşi. (*Chioru iese*). Chioru e iertat de Dumnezeu…, pricepeţi, de la accident (*face un gest edificator, ca şi cum cineva i-ar tăia testiculele cu degetele făcute foarfecă*). Am încredere să-l las cu viitoarea nevastă. Dacă trebuie să dau o fugă până la Bucureşti, când mă întorc, sigur n-o găsesc cu burta la gură. (*Râde*).

Chioru ascultă cu urechea ciulită ce se spune despre el, apoi iese cu tava.

IULIU Noroc la toată lumea. (*Ciocnesc paharele de şampanie*).
TOMA, **GRETA**, **ADA**, **STELICĂ** Noroc, să fie într-un ceas bun.

Intră Grozea şi rămâne nehotărât în uşă. Greta îl vede şi îi face un semn discret din cap. Stelică vede jocul celor doi. Grozea mai rămâne o secundă-două în uşă, ca şi cum n-ar şti ce să facă, apoi iese.

STELICĂ (*după ce a sorbit grăbit din şampanie, indispus de prezenţa lui Grozea*) Greta, iubirea mea, Toma, cumnate, (*către Iuliu*) cumnate. Nu vă supăraţi, eu mă

retrag… să verific… ţeava... să nu avem surprize la noapte... Ne vedem mai târziu, scumpii mei, draga mea, cumnate, cumnate.

Stelică dă să iasă, dar nu apucă pentru că se toastează din nou în sănătatea lui Iuliu.

GRETA În cinstea fratelui nostru Iuliu, care a avut sănătoasa idee să se îmbogăţească. La mai mare şi… de aici înainte să ne ţină şi pe noi în spinare.
IULIU (*bea*) Ei, da. Sunt plin de bani, mi se rup buzunarele, dau pe afară. Şi ce-i rău în asta? Eu i-am făcut. Cu braţele astea (*le arată*) şi cu mintea asta îngustă a mea (*se ciocăneşte în frunte*). Bună sau rea, ea m-a adus unde sunt. Am dat din coate, am pus ban pe ban, mi-am mâncat de sub unghii. A venit momentul să mă bucur de viaţă. De ce credeţi că am muncit ca un dement, visând noaptea combinaţii bancare şi şmecherii imobiliare? Nu am strâns degeaba din dinţi ani de zile, fără să dorm de grija dobânzilor, trezindu-mă mereu înaintea găinilor şi muncind ca un rob. Gata. A venit vremea mea. Şi de ce ar fi bogăţia un viciu? De ce ne-ar fi ruşine de ea, ca de o boală venerică? Ia ziceţi, cum e mai bine să fii? Bogat, ca mine, dar cu ceva păcate pe suflet, sau sărac şi nefericit, dar cu suflet curat? Şi cine mai are astăzi nevoie de suflet? Ce mai înseamnă el? Ce preţ ai putea să capeţi pe el, dacă, să zicem, ai vrea să ţi-l vinzi? Cine s-ar înghesui să ţi-l cumpere? Staţi liniştiţi, nu se înghesuie nimeni. Îl dai pe nimic. Astăzi damnarea a devenit imposibilă. Diavolul s-a angajat crupier cu jumătate de normă, iar la bursa sufletelor s-a declarat faliment. Tranzacţiile au căzut, nu se mai taie facturi, *cash-flow*-ul e aproape de zero. Da, nu am ruşine. Am aruncat-o la coş când m-am hotărât să nu fiu un învins. Da, mă mândresc cu ce am reuşit. Ţin capul sus în faţa oricui. Şi, în fond, în faţa cui ar trebui să plec capul? Cine are drept să mă judece?
TOMA (*calm*) Cine vrei să te respecte.
IULIU (*surprins, pe gânduri*) Ai dreptate, frate. Cei care aş vrea să mă respecte, au drept să mă judece. Uite de aia te iubesc eu pe tine (*îl sărută pe frunte*). Ai moştenit creierul bietului tata. El era deşteptul casei, acum ai rămas tu. Eu n-am fost niciodată inteligent, nu mi-a mers mintea la abstracţiuni. Conceptele mă speriau, teoriile mă lăsau rece, cărţile serioase m-au plictisit totdeauna. Eu am fost un descurcăreţ. Aşa s-ar numi, nu-i aşa? Am ştiut mereu de unde să iau şi unde să dau, după instinct. Fără teorii. După nas, ca un copoi. În schimb ce tu ţi-ai construit temeinic o carieră în străinătate, la marile universităţi americane.
TOMA Iuliu, nu asta am vrut să spun…
IULIU (*nu se lasă*) Nu, nu… Îţi mărturisesc deschis, mereu i-am admirat pe cei ca tine, intelectualii, creierele. Ăsta e adevărul, de ce să-l ascundem? Am auzit cu toţii despre realizările tale şi ne-am minunat. Nu-i aşa, Stelică? (*Stelică dă aprobator din cap*) Uite că şi cumnatul tău meşterică ştie ce performanţe ai avut.
STELICĂ Eu…, adică, n-am vrut…, da, da… Mă scuzaţi, mă scuzaţi…., eu… (*Iese, încurcat, cu spatele*).

IULIU Fuge. Uite-l cum fuge. S-a ruşinat. N-are curaj să dea piept cu adevărul, nu-i nimic. (*Către Toma*) Ai scris şi o carte, parcă, în America…
TOMA Da…, mi-am publicat lucrarea de doctorat…
IULIU Aşa, aşa. Lucrarea ta de doctorat, cu titlul acela lung şi complicat de te trec fiorii când îl citeşti.
TOMA …despre metamorfozele Renaşterii…
IULIU Nu e nevoie, cunoaştem. Ai scos-o la editura universităţii, anul trecut.
TOMA Da, la Columbia Press.
IULIU Şi câte exemplare s-au tipărit?
TOMA Nu ştiu, vreo 500 de exemplare, presupun.
IULIU (*exact*) 500 în cap, atâtea au fost.
GRETA Iuliu, ce vrei să spui cu asta?
IULIU Ce ştiu, draga mea, asta vreau să spun. Am verificat, nu vorbesc niciodată din auzite, în afaceri e periculos să umbli cu aproximări. (*Către Toma*) Şi câte s-au vândut, poţi să ne spui?
GRETA (*fermă*) Iuliu, încetează acum…
TOMA Lasă-l, Greta, am să-i răspund. Cred că s-au vândut vreo douăzeci de bucăţi.
IULIU Douăzeci şi unu precis. Am verificat. Din care bag mâna în foc că vreo zece le-ai cumpărat chiar tu.
TOMA Aşa este. Cincisprezece le-am cumpărat eu ca să le ofer profesorilor din facultate şi jurnaliştilor, pentru recenzii.
IULIU Vedeţi cum mă interesez eu de soarta fratelui meu din America? Ştiu tot. I-am urmărit fiecare pas pe care l-a făcut. Din dragoste frăţească, fireşte. Şi din pură invidie intelectuală. De asta-l iubesc, pentru că e sincer în orice situaţie, sincer până la capăt. Nu se ascunde după deget, oricât ar durea. (*Întinde cupa de şampanie ca să ciocnească cu Toma*). Bravo, frate, să ne trăieşti.
TOMA (*ciocneşte cu el*) Şi tu să trăieşti. Şi să te bucuri de casa ta nouă.
IULIU Casa noastră, Toma. Nu te lua după răutăţile Gretei, casa-i a noastră.

Intră Grozea. Aşteaptă puţin, nu ştie cum să intervină, până la urmă se hotărăşte.

GROZEA Şefu…(*pauză*), au venit băieţii… Cu furtunul. (*Pauză; Iuliu nu înţelege ce vrea să spună, Grozea dă din cap a înţeles, Iuliu tot nu pricepe, Toma se uită la Grozea*)
GROZEA (*ţâfnos, către Toma*) Grozea.
IULIU (*către Toma, lovindu-se peste frunte*) Am uitat să vă prezint. Toma, administratorul meu, Grozea Săvescu.
TOMA Îmi pare bine.
GROZEA (*se holbează la Iuliu care tot nu pricepe ce vrea; atunci Grozea continuă, misterios, nemulţumit că trebuie să fie mai explicit*) Pentru piscină…
IULIU (c*ătre Grozea, grăbit, ducându-şi degetul la buze*) Şşt, vin, vin. Spune-le că vin.
GROZEA (*grav*) Am să le spun. (*Iese*).

IULIU (*către ceilalţi*). Iertaţi-mă. (*Face cu ochiul*). Mă duc cu Grozea să aranjez ceva. O surpriză, pentru diseară. Greta, Ada, dragele mele, aveţi grijă de americanul nostru. Conduceţi-l peste tot, ajutaţi-l să-şi aleagă o cameră, odihniţi-vă o oră şi ne vedem jos la masă. (*Iese*).
GRETA (*uitându-se după Iuliu*) Îmi pare rău, Toma. Ăsta e Iuliu, n-are jumătăţi de măsură şi nici tact. Pentru el e totul sau nimic. Crede că dacă are bani nu mai are nevoie şi de bun-simţ.
TOMA (*ridicând din umeri*) A spus adevărul.
GRETA Nu facem decât să ne omorâm unii pe alţii cu adevărurile astea. Dacă ni s-ar spune mereu în faţă adevărul am cădea laţi, răpuşi de infarct sau de vreo comoţie. Cine suportă adevărul? Ar trebui distribuit pe reţetă. În doze infime creează anticorpi. În doze mari ucide, ca orice otravă.
TOMA Sunt vaccinat.
GRETA După ce ai locuit atâţia ani la New York, ne vezi ca pe nişte barbari, nu-i aşa? Suntem cum ne-ai lăsat: în urmă cu o sută de ani faţă de lumea civilizată. Probabil că te simţi ca şi cum ai fi nimerit în mijlocul unui trib de aborigeni care îşi urmăresc şeful cum sare fericit cu picioarele pe sacul de aur.
TOMA E drept că obiceiurile noastre nu sunt identice cu ale lor. Ai călătorit şi tu suficient prin alte părţi ale lumii ca să ştii cum stau lucrurile.
GRETA Fratele meu scump, ai uitat cu cine vorbeşti. Concediile mele costă câteva sute de dolari cel mult, probabil cât dai tu pe o masă într-un restaurant curăţel din Times Square, şi se întind pe o săptămână de chin, în care mă înghesui cu fiica şi soţul într-o Dacie de muzeu, fără aer condiţionat, care ne poartă în hurducături pe şoselele pline de găuri ale patriei. Străinătatea a rămas pentru mine, până la vârsta asta a mea matusalemică, o necunoscută.
TOMA Iartă-mă, n-am vrut să te supăr.
GRETA Deloc. Ţi-am explicat doar cum stă treaba cu rudele tale de acasă pe care n-ai prea avut timp să le cultivi. (*Gânditoare, fumând*). Presupun că Iuliu are nevoie de prezenţa ta aici mai mult ca orice. Eşti unitatea de măsură după care îşi măsoară succesul. Habar n-am avut că însemni aşa de mult pentru el.
TOMA Noi doi nu ne-am înţeles niciodată. El era deja bărbat când eu abia intram la şcoală, dar n-am bănuit cât de mult a ajuns să mă urască.
GRETA Iuliu? Să te urască? (*Râde incontrolabil*).
TOMA Nu l-ai văzut cât era de pornit?
GRETA (*printre lacrimi de râs*) Nu-l cunoşti. Iuliu te iubeşte mai mult decât se iubeşte pe el. Asta mă şi îngrijorează la voi, că ţineţi aşa de tare unul la altul.
TOMA Cred că glumeşti.
GRETA Aş vrea eu. (*Îl priveşte cu atenţie*). Dacă mă gândesc bine, voi doi semănaţi.
TOMA Eu? Cu Iuliu?
GRETA Da, da. Aveţi aceeaşi nebunie în priviri. El aleargă după pradă ca un copoi, cu limba scoasă, asudând şi făcând gălăgie, tu pe ascuns, ca o fiară de noapte. Sunteţi periculoşi amândoi, doar că altfel.

TOMA În ce mă priveşte, te asigur că America mi-a tocit colţii.
GRETA O fiară moare o fiară, nu se transformă în animal de companie. Preferă să piară de foame.
TOMA Pari să ştii multe despre oameni.
GRETA Lucrez de douăzeci şi cinci de ani în spital. Acolo, oamenilor le cad măştile. Fiecare vomită ce are pe dinăuntru, se plânge, miorlăie şi face tot ce poate ca să scape cu viaţă. Afli, fără să vrei, ce e în minţile şi în sufletele lor şi cel mai adesea te îngrozeşti de ce auzi. Cu toate astea, când salvez câte un bolnav de la moarte parcă mai seamănă a viaţă. De obicei, e un beţiv care şi-a înecat sănătatea în alcool şi chiar de a doua zi o s-o ia de la capăt, dar pe moment simt un soi de fericire care îmi încălzeşte inima. Ştiu că sună idiot, dar mă bucur de fiecare dată când pot să trimit acasă pe picioare un nenorocit din ăsta. (*Schimbă subiectul, glumind*). Habar n-am de ce îţi bat ţie capul cu poveştile astea, dar n-ai ce face. Trebuie să le înghiţi. Aşteaptă să văd dacă sunt gata camerele de sus, ca să poţi să te întinzi un pic. (*Iese*).

Intră Ada dinspre curte.

ADA (*lui Toma*) Aţi publicat o carte în America?
TOMA Într-adevăr.
ADA O pot răsfoi şi eu?
TOMA (*Caută cartea în geamantan*). Cred că mai am un exemplar în geamantan… ca să-l poţi răsfoi. Ca orice autor frustrat, port mereu una la mine. (*Îi dă cartea*). Mă îndoiesc că te va interesa.
ADA Poţi ghici ce gândesc? (*Pauză*). Mersi, pentru carte (*îl sărută pe obraji*). Totdeauna m-au fascinat scriitorii. Îndrăzneala cu care îşi transpun fantasmele în realitate.

Intră Greta.

GRETA Zău? Personalitatea lor te copleşeşte într-atâta că nu mai ai timp să le şi citeşti cărţile.
ADA (*bate cu piciorul în podea*) Greta, mă umileşti în faţa lui Toma.
GRETA Nu mai mult decât o faci singură. Ia seama, e unchiul tău, nu vrem să reeditäm istoria lui Oedip. Mişcă-ţi fundul de aici şi caută-l pe Chioru să aducă sus aşternuturi curate. Sau, dacă o vezi pe Vica, cere de la ea. (*Ada iese furioasă*).
GRETA Până atunci mă duc pe terasă să îmi umplu paharul. (Îl *evaluează atent*). Dacă nu mi-ai fi frate… te-aş ronţăi fără regrete. (*Arată paharul*). Vrei?
TOMA Nu, mersi, nu mai beau.
GRETA Păcat. Eu mă hidratez, am nevoie. Ne vedem sus. Lăsăm pe mai târziu poveştile tale erotice americane.
TOMA Să nu fii dezamăgită.

GRETA Faţă de pustiul în care trăiesc eu, orice poveste e interesantă. Ai avut şi negrese?
TOMA (*glumind*) În America…, e obligatoriu.
GRETA Îmi lasă gura apă. Ne pălăvrăgim mai târziu, presupun că ai nevoie de odihnă după zborul de azi. (*Dă să iasă*).
TOMA (*curios, o opreşte să iasă*) Cine ziceai că trebuie să vină?
GRETA (*ieşind*) Vica Săvescu, nevasta lui Grozea. Tipul cu haină de scai, şapcă de proletar şi băţ în fund pe care l-ai văzut că se preumblă plin de importanţă pe aici. El îl slugăreşte mai nou pe fratele nostru. Ca un dulău credincios, gata să sfâşie pe oricine. Iar pe ea cred că ai cunoscut-o, nu? Când ai plecat tu, era o puştoaică. O chema Vica Lazăr, mi se pare, când era nemăritată.
TOMA Da, îmi amintesc. Şi ce face Vica aici?
GRETA A venit cu bărbat-su ca să aibă grijă de noua moşie. N-au mai găsit de lucru în Bucureşti şi s-au angajat la fratele nostru. Sclavi pe plantaţie, cum ar veni.
TOMA Am văzut că nu te încurcă regretele.
GRETA Te referi la Grozea? Hm. Mascul încă tânăr, un pic bădăran, un pic caraghios, forţă brută, plăcere fără complicaţii. E un aperitiv, până pică ceva mai de soi. N-ai ce face, viaţa-i scurtă, şi în deşert te mulţumeşti cu orice. O trimit pe Ada cu aşternutul la tine. (*Greta iese*).
TOMA Vica?! Aici?

Intră Cecilia, cu spatele. Are în mâini mai multe cristale semipreţioase, e îmbrăcată într-o rochie vaporoasă, poartă multe brăţări şi inele. Priveşte concentrată spaţiul din jur, apoi îl vede pe Toma.

TOMA Bună ziua. Sunt Toma, fratele lui Iuliu.
CECILIA (*aprobă absentă din cap*) Americanul. Cecilia Abur. Bine aţi venit. (*Arată spre unul dintre cristale*). Credeţi că s-ar simţi bine aici?
TOMA Poftim?
CECILIA Ametistul. Credeţi că e potrivit pentru camera asta? Mmm, să vedem. (*Îl ţine sus în mână şi se plimbă lent cu el prin încăpere, apoi îl apropie de ureche*). Pare că da.
TOMA E important?
CECILIA (*calmă*) Esenţial pentru echilibrul psihic al celor care vor locui aici. Eu, mai precis. Fiecare piatră semipreţioasă se potriveşte unui anumit spaţiu şi fiecare casă are un suflet al ei. Dacă alegerea e bună şi cele două comunică între ele, piatra răspândeşte în jur vibraţii pozitive. Nepotrivirile pot fi fatale.
TOMA (*arătând spre floarea pe care Cecilia o poartă în păr*) Vă plac florile?
CECILIA E artificială. Îmi plac florile vii. N-aş suporta să le tai doar ca să le port la ureche. Le prefer în ghivece.
TOMA Hitler avea oroare de florile păstrate în vaze. Spunea că nu-i plac cadavrele.

CECILIA (*se gândeşte*) Nici mie.
TOMA Sunteţi frumoasă. (*Îşi dă seama că a spus prea mult*). Iertaţi-mă.
CECILIA (*privindu-l în ochi*) Mulţumesc. (*Îşi trece palma peste fruntea lui Toma, aproape atingându-l*) Sunteţi un chinuit, ar trebui să vă găsiţi odihna. E ceva vreme de când nu aţi mai făcut-o.
TOMA E adevărat. Am avut un zbor lung şi n-am închis un ochi.
CECILIA Nu la soiul ăsta de oboseală mă gândeam. Aveţi o aură zdrenţuită. (*Îşi retrage palma încet; o ia către uşă*). Pe diseară. Să veniţi negreşit, Iuliu a pregătit o mulţime de surprize.
TOMA Am auzit.
CECILIA (*din uşă, ieşind cu cristalele ţinute în mâinile deschise în lateral, de parcă ar încerca să testeze calitatea aerului cu ele*) Iuliu ţine mult la dumneavoastră. Vrea să vă facă o impresie bună. Acum înţeleg de ce. (*Arătând spre geamantanul lui Toma*). Să vă ajut?
TOMA (*ridică geamantanul*) Nu, mulţumesc.
CECILIA (*aeriană*) Pe diseară.
TOMA Pe diseară. (*Cecilia iese. După o clipă iese şi Toma, cărând geamantanul*).

Intră Grozea, uitându-se cu băgare de seamă în jur. Nu găseşte ce a căutat, iese nemulţumit. Intră Vica, prudentă, să nu fie văzută de cei care s-ar afla înăuntru. Când vede că nu mai e nimeni, se prăbuşeşte pe un scaun.

VICA Nu e nimeni. Uf, am crezut că-mi stă inima. Îl iubesc. Îl iubesc şi n-am curaj să dau cu ochii de el. Îmi vine să mă omor, să urlu, să-mi muşc mâinile până la sânge (*îşi muşcă mâinile*). Au, doare, şi mi-au rămas şi urme. Ce tâmpită sunt. (*Freacă locul unde s-a muşcat*). Şi nebuna de Nana care a băgat spaima în mine. A trebuit să-i astup gura cu o batistă ca să nu mai ţipe. Striga cât o ţinea gura: ajutor!, ajutor!, lăsaţi-mă să îmi văd nepotul, vrea să mă sufoce servitoarea. Auzi, servitoarea! Babă închipuită. M-au trecut toate năduşelile, până am scos-o de aici. (*Se verifică la subsiori*). Am transpirat ca o vacă. (*Scoate un telefon mobil şi începe să formeze un număr. În timpul acesta intră Grozea, care n-o vede. Vica îl observă, scoate un ţipăt şi se ridică*).
VICA (*severă*) Grozea.
GROZEA(*nemulţumit că dă peste nevastă-sa*) Vica. (*Băţos*). Eşti aici?
VICA (*acră*) După cum vezi. N-ai treabă?
GROZEA (*preţios*) Ba da. Pregătesc artificiile pentru diseară. Tu ai grijă de casă, să fie totul în ordine, eu mă ocup de grădină. (*Iese, plin de importanţă*).
VICA (*în urma lui*) Idiot. Uf, mă umplu de draci când îl văd.

Intră Greta cu paharul în mână. E pe urmele lui Grozea, apoi o vede pe Vica.

GRETA Vica?! Te căutam. Pentru cearşafuri. Vezi că am trimis-o pe Ada cu ele sus, nu erai nicăieri. Apropo, a sosit Toma, nu v-aţi văzut?

VICA (*pierdută*) N-am fost aici. Eram cu treabă prin curte. (*Începe să strângă de prin cameră, străduindu-se să se ţină ocupată, în timp ce o ascultă pe Greta*).
GRETA Păcat. O să-l întâlneşti diseară la masă. Îl mai ţii minte? (*Vica aprobă din cap, trebăluind*) Ciudat cum pe unii vârsta îi avantajează. Când se apropie de patruzeci de ani, un bărbat devine bine, iar o femeie se numeşte trecută. Nu e nedrept? Când a plecat, era un băieţandru. Acum e un bărbat vânos, în toată firea. Ce umeri…, ce braţe…, ce privire de mascul… Ce să-i faci? Noi ne hârbuim, ne dor toate alea, fierb măruntaiele în noi... Ei se coc, la minte şi la trup. Aşa se spune, nu? Se coc, hm. (*Gândindu-se la Toma*) Şi ce trup are băiatul ăsta?! Te bagă în boală, zău. Câte târfe or fi profitat de trupul ăsta, pe acolo prin America… Arată mai bine decât când a plecat. I-a priit străinătatea.

Vica se prăbuşeşte deodată, trăgând după ea scaunul pe care îl ştergea.

GRETA Vica, dragă, ce ai păţit? (*Vica e leşinată, Greta o cercetează atent ca o doctoriţă, luându-i pulsul şi deschizând-o la piept. Când îi vede sânii cum tresaltă, se opreşte din consult*). Hm. Asta e boală grea, nu trece fără medicament. (*O loveşte cu palma tare peste faţă*).
VICA (*năucă*) Ce-i? Ce-i? Unde sunt?
GRETA Alăturiea cu drumul, fetiţo.

Intră oamenii cu pianul.

OAMENII CU PIANUL (*către Greta*) Săru-mâna. Cu pianul…aici?
GRETA Aici e tragedia. Vodevilul e în altă parte.

Cortina

Actul II

Câteva ore mai târziu, pe terasă. Seara târziu. În fundal se văd valea, râul şi munţii. Lămpile sunt aprinse, adâncind întunericul grădinii. Intră mătuşa Nana în scaun cu rotile, împinsă de la spate de Grozea.

MĂTUŞA NANA Mie mi-a plăcut. Totuşi, ce toană ciudată pe Iuliu să facă un film cu familia noastră. Toţi morţii ăia ţepeni în poze, mama, bunica, fraţii tatei, profesorul... Apoi hârtiile alea vechi cu scrisuri de mână…
GROZEA Erau actele de proprietate pe pământ şi pe casă.
MĂTUŞA NANA Şi liniuţele alea maro pe fond verde ce mai erau?
GROZEA Fotografiile din avion ale proprietăţii.
MĂTUŞA NANA Ne-am dat dracului. Acu ne suim în avion ca să ne vedem pământurile, nu le mai batem cu piciorul. De aia sunt toate cu curul în sus. (*Către Grozea*) Tu te-ai uitat?
GROZEA Am adormit, eram frânt de aseară. Domnul Iuliu e foarte mândru de film. I-a luat o jumătate de an ca să îl facă.
MĂTUŞA NANA Ăsta e mândru şi când trage un pârţ. Brrr (*se scutură*). Mi-a făcut rău. Parcă ne plimba de mână printr-un cimitir. Toată treaba asta cu evocarea trecutului are în ea ceva morbid. Şi în săculeţul ăla alb pe care ni-l vântura pe la nas ce era?
GROZEA O mână de oase găsite la temelia casei, când au săpat la fundaţie ca s-o întărească.
MĂTUŞA NANA Să le ia dracu. Du-mă în grădină. Am nevoie de aer. Mi s-a acrit de atâta istorie. (*Iese mătuşa Nana cu Grozea*).

Intră Ada cu Cecilia.

ADA Ce tare. Schelete îngropate sub casă, mister, groază… trebuie să fie o crimă la mijloc…(*Cecilia ridică din umeri*). Ţie nu ţi-a fost frică? Eu mă impresionez uşor. Mă umplu de senzaţii şi de sentimente cu care apoi nu ştiu ce să fac. Mor de frică, dar n-aş da pe nimic stările astea pe care le trăiesc uneori. Tu?
CECILIA Mi se întâmplă şi mie. Dar nu la intensitatea la care le trăieşti tu.
ADA Mor să trăiesc cât mai multe. Şi să experimentez pe pielea mea totul. (*Pauză*). Ce frumoasă eşti. Şi atât de calmă. Unii ar zice că eşti leneşă şi indiferentă cu ceilalţi, dar mie îmi placi. Eşti cumva zen.
CECILIA Mulţumesc. Şi tu îmi placi mie.
ADA Crezi că sunt frumoasă?
CECILIA Cred că ai un farmec al tău, de care nu ştii să profiţi.
ADA Mă înveţi? Eşti singura cu care pot schimba o vorbă între babele şi moşii de aici. Învaţă-mă, am să te plătesc.
CECILIA Cum mă plăteşti?
ADA Uite, îţi ofer admiraţia mea.
CECILIA Bănuiesc că o am deja.
ADA Cât eşti de directă. Şi de vicleană, mi se pare. Ochii tăi nu spun nimic, e imposibil să citesc în ei ce gândeşti. Ar trebui să mă feresc de tine.
CECILIA Şi de ce nu o faci?

ADA Simt că doar de la tine pot afla ce îmi doresc. Ştii atâtea…treaba cu energiile, astrologie, planete, zodii…ce facultate ai terminat?
CECILIA Literele.
ADA Fac pariu că ai citit o groază de cărţi şi că ştii poveşti picante cu scriitori. De ce mai toţi aveau bărbi, se îmbrăcau la costum, purtau ochelari şi se sprijineau în bastoane?
CECILIA (*zâmbind*) Tolstoi. I-ai văzut poza în volumul pe care-l citesc, nu-i aşa? Ţi-ai băgat nasul şi acolo…
ADA Puţin…(*pauză*) Parcă ascunzi mereu un secret…(*Îi mângâie braţele*). Ce piele catifelată ai. E aşa de plăcut să o atingi.
CECILIA Nu crezi că ar trebui să ceri voie?
ADA (*directă*) Îmi dai voie? (*Cecilia înclină uşor din cap, Ada se apropie, vrea să o sărute pe braţ, apoi ezită, urcă spre obraji şi, în final, o sărută pe buze; Cecilia nu reacţionează*).
ADA Uau, ce senzaţie... Parcă am luat foc.
CECILIA (*o observă*) Să-ţi fie de bine. Şi să nu mai încerci.
ADA Dar nu m-ai oprit.
CECILIA A fost cadoul meu pentru tine, pentru că ne-am cunoscut. Biata de tine, eşti începătoare...(*Cecilia îi trece palma peste faţă, apoi iese; după câteva clipe Ada iese după ea*).

Intră Iuliu cu Toma, Stelică şi Greta.

GRETA Ingenioasă treaba cu filmul. Ce mai urmează?
IULIU Mâine dimineaţă vânătoare de iepuri.
TOMA Vânătoare? Unde?
IULIU Aici, pe domeniu. Cincizeci de hectare de pădure, păşune, viroagă, râu... Să las atâta teren fără folos? Astă-toamnă am adus urecheaţi şi le-am dat drumul în libertate, să se înmulţească. Chioru a avut grijă de ei. Mi-am comandat echipament de vânătoare de la Londra, pe internet, puşcă, tot dichisul. Mâine pornim după ei. Dar piscina aţi văzut-o? Azi am umplut-o prima oară cu apă, pentru voi. O frumuseţe. Sunteţi invitaţii mei.
TOMA Mulţumesc, poate mai târziu.
IULIU Groapa am făcut-o din capul meu, înţelegi? Am vorbit mai întâi cu o firmă care construieşte piscine. Voiau o groază de bani. Le-am trântit telefonul în nas. Am chemat nişte băieţi cu excavatorul, au scos câteva cupe de pământ, am turnat beton şi… uite-o. Acum am o minune de piscină. Şi am dat pe ea o nimica toată. *(Se loveşte peste frunte*). De mâncat aţi mâncat? Să pun să vă aducă ceva?
GRETA Doar dacă vrei să mă omori… Nu sunt două ore de când ne-am ridicat de la masă, mai am puţin şi pleznesc.
IULIU Bine. Ştiu ce vă trebuie. O clipă… Vin imediat. (*Iese Iuliu*).

Pauză. Greta şi Toma privesc peisajul la apus. E aproape noapte.

GRETA De ce te-ai întors? (*Pauză*). Nu mă minţi.
TOMA M-a chemat Iuliu. Părea disperat să vin. A plătit tot. Bilete de avion, bani de drum şi ceva peste. (*Râde*). Mi-a zis la telefon că, dacă nu apar, se împuşcă.
GRETA Arăţi obosit.
TOMA N-o duc strălucit. Propunerea lui a picat bine.
GRETA Copii, nevastă?

Toma dă din cap că nu.

GRETA Ţi-a căzut greu America la stomac. (*Dând paharul pe gât*). Ne îngropăm tinereţea în copii, Toma. Poate că ai făcut bine că n-ai adus şi tu încă unul pe lume.
TOMA Greta, nu spune asta.
GRETA Ba da, sunt beată, aşa că lasă-mă să vorbesc. Te chinui să-i creşti şi după aia, când le vine bine, îţi dau un picior în spate şi se lipsesc de tine. Ăsta-i tot înţelesul: generaţiile se devorează între ele. Canibalism curat, ascultă-mă pe mine. Când a împlinit doisprezece ani, Ada mi-a declarat că sunt bătrână şi că o dezgust. M-am înfuriat, am făcut ca toţi dracii, am crezut că o dau de pereţi… N-am dormit două nopţi. A treia dimineaţă m-am trezit cu ochii lipiţi, m-am spălat pe dinţi şi pe faţă, am băgat-o în pizda măsii pe fii-mea şi mi-am văzut de viaţă. De atunci, fiecare aniversare a ei e ca un cuţit în inimă. Parcă fiecare zi de naştere a fiică-mii scade un an de la mine. Creşte pe cadavrul meu, ca o ciupercă, ăsta e adevărul. O iubesc, îţi dai seama, e copilul meu. Dar îmi mănâncă ficaţii. (*Râde amar*).

Intră Iuliu cu Chioru după el, care duce o tavă cu pahare pline. Apoi Ada, Cecilia, Stelică şi mătuşa Nana, împinsă de Stelică.

IULIU Hai încoace, Chiorule. (*Către toţi*). Luaţi, luaţi, toată lumea. (*Către Chioru*). Să aibă fiecare un pahar.

Toţi iau nedumeriţi câte un pahar. Ada, nerăbdătoare, gustă.

ADA (*se strâmbă*) E apă.
IULIU (*încântat*) Apă, da. Am curăţat fântâna veche, de unde, acum cincizeci de ani, se alimenta casa. (Arată paharul). În apa asta m-a scăldat mama când am venit pe lume. E toată copilăria mea aici…(*Întinde paharul, cu lacrimi în ochi*). În memoria părinţilor noştri. Pentru mama! (*Bea şi toarnă puţin pe pământ*). Şi pentru tata!

Beau toţi, nedumeriţi. Numai mătuşa Nana, fără s-o vadă nimeni, aruncă pe jos apa din paharul ei.

GRETA Are gust de nămol. Parcă s-au scăldat bivolii în ea.
ADA Beah.
CECILIA Pentru odihna sufletelor mamei şi tatei. (*Se uită în aer, de parcă ar vedea siluete plutind pe deasupra*). Probabil că în clipa asta sunt cu noi şi ne privesc. Mama…, tata…(*Face cu mâna spiritelor invizibile*).
MĂTUŞA NANA (*lui Grozea*) Fata asta e nebună, sau ce are?
CHIORU (*îşi face cruce*) Să ne ferească Dumnezeu.
STELICĂ (*ca în biserică, cu glasul vibrând*) Aaaamiiin, în numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duuuh.
IULIU (*uitându-se la Toma şi apoi la Cecilia*) Nătărău ce sunt. Toma, ai făcut cunoştinţă cu Cecilia? Cecilia, logodnica mea, fratele meu, Toma, din America.
TOMA Ne-am cunoscut. Domnişoara voia să verifice dacă ametistul se potriveşte în salon şi mi-a cerut sfatul.
IULIU Serios? Bravo, mă bucur. Toma, Cecilia e sufletul meu geamăn. Eu sunt un bădăran, un necioplit, trag ca un bivol, scuip, înjur.. Cecilia e blândă, senină, radioasă, spirituală… un înger. Ce vrei potriveală mai grozavă? Ea e jumătatea mea bună. Are grijă să nu mă duc de râpă de tot.
STELICĂ (*către Iuliu şi Cecilia*) Copii, o logodnă, e extraordinar. Să fie într-un ceas bun. Să vă iubiţi aşa cum ne iubim eu cu Greta şi să aduceţi pe lume prunci frumoşi şi sănătoşi cum e Ada, fetiţa noastră, minunea căminului nostru. Nu-i aşa, iubirea mea?
ADA Taci, tata… E penibil…Cecilia…, nu-i asculta…, Ah…, tata, te urăsc, nu mă înţelegi…nu mă înţelegeţi… nimeni nu mă înţelege …(*Ada iese în fugă, cu faţa roşie în mâini*).
STELICĂ (*bolborosind*) De ce? Greta…Ada… Eu nu înţeleg… Nu pricep nimic… Greta, de ce s-a supărat Ada? Domnilor…Iertaţi-mă, mă duc după ea. (*Stelică iese după Ada*).

Intră Grozea care îi spune ceva la ureche lui Iuliu.

IULIU Ei, pe dracu? Scuzaţi-mă, vin, vin. (*Iese furibund*).
GRETA Mă duc şi eu după Ada. E în stare să se arunce în râu numai ca să-l înnebunească pe ta-su. (*Greta iese*).
MĂTUŞA NANA Toată lumea fuge care încotro…, parcă-i război.
TOMA (*către mătuşa Nana*) Nana…Ce mai faci, mătuşa mea dragă? Mi-a fost dor de tine.
MĂTUŞA NANA Mă dor genunchii şi nu pot dansa. Dar asta nu mă împiedică să merg, uite (*dă să se ridice din scaunul cu rotile, Toma nu o lasă; se resemnează*) Dimpotrivă, sufăr când stau prea mult jos. În rest, mă slujesc de mâini ca şi cum ar fi tefere.

TOMA Tot frumoasă ai rămas.
MĂTUŞA NANA În sfârşit unul care are ochi să observe. În schimb, dumneata, tinere, arăţi ca o pasăre speriată care zboară de pe o creangă pe alta. (*Arătând-o pe Cecilia*). Vă potriviţi voi doi.
CECILIA Rac cu Săgetător...
MĂTUŞA NANA Ba da, ba da, nu mă contrazice. Eu am îngropat doi bărbaţi şi amândoi au fost fustangii. Mereu ştiam, înaintea lor, cine avea să le cadă cu tronc. Sunteţi făcuţi unul pentru altul.
TOMA Mătuşă Nana, Cecilia e logodnica lui Iuliu, urmează să se căsătorească. Cât de curând vom fi cumnaţi.
MĂTUŞA NANA Nu e pentru cine se pregăteşte... Nu mă învăţa tu pe mine, tinere. (*Către Grozea*). Grozea, mă trece. Du-mă la pipi.

Intră Vica, tulburată.

VICA Bună seara. Iuliu nu e aici?
CECILIA A ieşit cu Grozea acum un minut.
TOMA Vica, nu mă mai ţii minte? Sunt Toma.
VICA(*dă să iasă***)** Cum să nu? Ai sosit? Bună seara.
TOMA Locuieşti aici?
VICA Da, împreună cu Grozea, cu bărbatu-miu. Ne-am mutat aici de câteva luni…, l-ai văzut probabil…administratorul… Pe curând…
TOMA Vica, aşteaptă. Cum o mai duci? (*O opreşte, apucând-o de braţ*).
VICA (*izbucnind*) De ce ai apărut, Toma? Nu trebuia să apari…Ah, ce tâmpenie am spus….(*Dă să iasă, se întoarce violent*). Nu ai dreptul aşa, înţelegi?… Hodoronc-tronc… Ce tâmpenii îndrug, ce tâmpenii… Uită. Uitaţi ce am spus…(*ridică furioasă din umeri*). La dracu, sau nu…(*Iese aproape fugind, nervoasă la culme*).
TOMA Ciudat. Toată lumea îmi reproşează că m-am întors şi nici măcar nu a fost ideea mea.
CECILIA Aţi tulburat-o cu venirea dumneavoastră aici. Vă cunoaşteţi?
TOMA Da, am fost colegi de facultate, prieteni chiar. Apoi nu ne-am mai văzut. Eu am plecat cu o bursă…(*Gânditor*). Poate că e într-adevăr o cruzime să apari aşa, neanunţat, în viaţa cuiva.
CECILIA Toată lumea v-a aşteptat cu sufletul la gură.
TOMA Într-adevăr. Şi nu văd de ce.
CECILIA (*zâmbind*) Locuiţi în ţara făgăduinţei, probabil de aceea.
TOMA Mi-e teamă că am să le înşel aşteptările. (*Pauză*). Aveţi un zâmbet frumos. V-aţi dorit vreodată să ajungeţi în America?
CECILIA Eu…nu… Sunt mult prea leneşă pentru aşa ceva.
TOMA Fratele meu vă iubeşte mult.
CECILIA Aşa e. Şi mi-e teamă să nu-l dezamăgesc.
TOMA Şi dumneavoastră? De ce l-aţi dezamăgi?

CECILIA Iuliu mă investeşte cu o încredere pe care eu singură nu sunt în stare să o am în mine.
TOMA Îl iubiţi?
CECILIA (*pe gânduri*) Cred că da. (*Pauză*).
TOMA Credeţi numai? E o diferenţă mare de ani între voi.
CECILIA Anii, da… Chiar dacă vă e greu să o credeţi, pentru mine nu anii contează. Uitaţi, eu nu m-am îndrăgostit niciodată prima de cineva… Mereu am aşteptat să fiu iubită întâi…, ca să pot iubi. N-am îndrăznit niciodată să fac primul pas… Sau… n-am putut… cine ştie? (*Zâmbeşte trist*). Vedeţi? E vorba despre aceeaşi lipsă de încredere despre care v-am vorbit. Iuliu m-a asaltat cu dragostea lui şi, până la urmă, m-a făcut să cred că pot iubi şi eu. (*Tristă*). Probabil că n-am atâta inimă ca să pot iubi cu adevărat, cine ştie? Nu ştiu de ce simt nevoia să fiu sinceră cu dumneavoastră…
TOMA Sunteţi… ciudată. Iertaţi-mă, dar vorbiţi, vă mişcaţi… Nu ştiu cum să vă spun ca să nu supăr…parcă veniţi din alt timp…
CECILIA (*râde*) Mi s-a mai spus. Vă asigur că nu sunt din alt secol, domnule Toma. Sunt doar o fată timidă care se adaptează greu la lumea în care trăim, asta-i tot.

Intră Chioru.

CHIORU Domnul Iuliu vă invită în grădină. Spune că nu dă drumul la petrecere până nu veniţi.
TOMA Spune-i că venim într-o clipă.
CHIORU Îi zic. (*Iese*).
CECILIA (*către Toma*) Eu o iau înainte. Nu îi place să aştepte. (*Iese şi Toma după ea*).

Intră Grozea urmat de Greta, care îl urmăreşte.

GRETA (*jucăuşă*) Grozeaaa… Administratoruleee…unde eşti?
GROZEA (*prins*) Aici, doamnă.
GRETA Doamnă? Hai, treci sus în cameră şi fă-ţi treaba.
GROZEA Iertaţi-mă, nu vă-nţeleg.
GRETA Nu face pe prostul şi pune mâna.. .Ce-i asta? Fugi de mine acum?
GROZEA (*fâstâcit*) Mi-e frică să nu dea cineva peste noi, doamnă…, înţelege-mă. (*Jenat*). Sunteţi băută.
GRETA Te deranjează? Îmi place când eşti speriat. Eşti şi mai caraghios ca de obicei. De cine ţi-e frică? De nevastă-ta, de bărbatul meu, de stăpân? Sau (*insinuantă*) poate ţi-e frică de mine?
GROZEA Înţelege-mă, Greta. Am o reputaţie acum… sunt cineva…am responsabilităţi…

GRETA Eşti cineva, caricatură? Şi responsabilităţile pe care le ai faţă de sora patronului? Cu ele ce faci? Pe astea le-ai uitat?

Se aud paşi. Greta îl împinge pe Grozea şi pleacă spre grădină.

GRETA Ai scăpat. Ne vedem… în grădină… Să mă cauţi, caraghiosule.

Intră Chioru.

GROZEA (*aspru*) Ce cauţi aici, şchiopule? Ai venit să şterpeleşti? Patronul are nevoie de tine în curte ca să serveşti oaspeţii.
CHIORU Ştiu eu mai bine ce am de făcut. (*Bombănind*). S-a urcat scroafa în copac. Azi orice golan se crede domn, dacă are un băţ vârât în cur… (*Tare*). Mândria e cel dintâi păcat în faţa lui Dumnezeu…(*încet*) slugoiule…
GROZEA (*sare ca ars*) Ce ai spus? Repetă ce ai spus adineauri.
CHIORU Ce am spus, ce am spus. Am spus că eşti un fătarnic şi un coate-goale care se crede cineva doar pentru că îşi pune fundul pe scaunul stăpânului când el e plecat.
GROZEA Păcătos habotnic!
CHIORU Destrăbălatule!
GROZEA Hoţule!

Intră Iuliu.

IULIU Grozea, Chiorule, unde mama dracului sunteţi cu toţii?
GROZEA Da, domnule, sunt aici.
CHIORU Aici.
IULIU (*surescitat*) Se goleşte piscina.
GROZEA (*îngrozit*) Nuu… Cum se poate?
IULIU Uite că se poate. Eram în grădină la râu, am pornit cheful acolo, apoi am adus invitaţii încoace, ca să servim cocteilurile în jurul piscinei, şi… când mă uit… era mai mult goală. Toată apa se duce în pământ. A mai rămas de o palmă pe fund.
GROZEA Păi, cum?
IULIU Habar n-am cum. Se scurge prin beton ca prin sită. Parcă o suge pământul.
GROZEA Ce e de făcut? N-au trecut două ore de când am umplut-o.
IULIU Ştiu, naiba s-o ia. Tocmai acum când am strâns toată familia, mie mi se goleşte piscina ca o chiuvetă fără dop. Halal treabă. Bani aruncaţi, atâta scandal degeaba şi m-am făcut şi de râs. (*Iese turbat, împreună cu Grozea*).
CHIORU (*râzând încetişor, pentru sine*) Fala de sine se plăteşte, patroane conaşule. Te-ai mândrit colo şi colo… uite ce am… uite ce pot… Eh, uite că nu toate se capătă cu bani. (*Strânge paharele lăsate şi se duce cu ele în bucătărie)*

.

Intră Stelică urmat de Toma.

STELICĂ (*plângăreţ*) Uite-te la mine. M-a obligat să mă îmbrac la costum. Am dat o groază de bani pe el şi acum, ce s-a ales? Sunt vărgat pe spinare ca o mâţă. De ce trebuia atâta cheltuială, spune şi tu? Mă cunoaşte lumea, sunt Stelică Briboi meşterică, repar ce se strică. Ce nevoie aveam eu de costum scump?
TOMA Întoarce-te să te şterg. Şi nu mai ţopăi de colo-colo ca un păsăroi. (*Se uită la haina vopsită pe spate a lui Stelică*). Cum ai reuşit să te vopseşti?
STELICĂ M-am aşezat pe o bancă din curte care se vede că nu s-a uscat. (*Revine la subiectul care îl doare*). Eu o înţeleg, Toma, jur că o înţeleg. Ea e doctoriţă, e citită, eu sunt un biet inginer, ăsta sunt. Ea e cultă, cu pretenţii şi o doare că nu ne ajungem cu banii. Eu o iubesc pe Greta ca pe ochii din cap. Avem împreună un copil minunat, o casă pe care ne-am cumpărat-o cu rate de la bancă şi de bine de rău nu cerem de la alţii. Ce ne mai trebuie de nu suntem fericiţi? Ce e fericirea, cumnate? Toma, eu aş putea să fiu fericit şi pentru ea, numai de m-ar lăsa. Vorbeşte tu cu ea. Pe tine te ascultă…tu vii din America… Vezi ce e de făcut ca s-o ştiu fericită...

Toma îl dă cu diluant pe haină, încercând să mai recupereze ceva din costum.

TOMA Am scos ce se putea. Mare lucru n-am reuşit.
STELICĂ (*nu bagă în seamă vorbele lui Toma*) Zice că i-e ruşine cu mine. Auzi, ruşine?! Eu în timpul liber sunt cântăreţ de strană. Am voce bună şi mă înţeleg bine cu popa. Mai iau un ban de acolo, cu ce se adună de la reparaţiile de pe unde mă cheamă oamenii, ne cârpim la nevoie. Ei îi e ruşine şi pentru asta. Eu nu înţeleg. De ce să-i fie ruşine? Pentru că eu cânt în biserică? Pentru că mi-a dat Dumnezeu mâini pricepute? Şi dacă află că te-am întrebat, iar i se face ruşine şi mă ceartă când ajungem acasă. Zi-mi tu ce să mă fac, că mie îmi vine să plâng de supărare.

Intră Vica pe ascuns, îl vede pe Toma că stă de vorbă cu Stelică, nu ştie ce să facă, apoi se hotărăşte şi vine către ei valvârtej.

VICA (*către Stelică*) Vă cheamă Iuliu. Zice că are probleme cu piscina şi vă roagă să îi daţi o mână de ajutor.
STELICĂ Cum de nu, cum de nu. (*Către Toma*). Cumnate, ţine minte ce te-am rugat şi pune o vorbă…vii din America… (*Către Vica*). Mă duc. Să-mi iau halatul de lucru şi mă duc. (*Iese*).
VICA Du-te şi întoarce-te când te-oi chema eu.
TOMA (*surprins*) Vica!
VICA Eu!
TOMA L-ai minţit?
VICA Trebuia să stau de vorbă cu tine. Mai întâi domnişoara Abur, acum meşterică…. Şi aşa…, din alt secol zici?

TOMA Ai ascultat ce am vorbit cu Cecilia?
VICA Stăteam după uşă şi aşteptam să te desparţi de fufa aia prefăcută.
TOMA Prefăcută… Ce ai cu ea?
VICA Să nu ne pierdem timpul vorbind despre ea. Ce cauţi aici? Ce ai făcut atâta vreme? De ce acum? Cât mai ai de gând să stai? Eşti căsătorit?
TOMA La care întrebare vrei să răspund mai întâi? Vica, ce-i cu tine?
VICA Mi-e ruşine…, iartă-mă. (*Vijelioasă*) Ştiu, în ziua de azi nu dă bine să mai ai sentimente…, însă eu…când eram tineri… atunci… Te iubesc, te visez, te aştept… Ştiu, e o nebunie să vorbesc despre ce s-a întâmplat acum cincisprezece ani, dar când am auzit că o să vii am simţit că o iau razna. Te iubeam ca o nebună…, bineînţeles că o ştii, nu te preface… Mă plăceai şi tu pe atunci…nu minţi…
TOMA Da, şi mi-a părut rău că ne-am despărţit supăraţi.
VICA Supăraţi? Toma, iubitul meu (*îl sărută înfocat*), bărbatul meu, ştii cine sunt eu acum? Cum am ajuns? Cum am trăit eu, gândindu-mă în toţi anii ăştia cât de proastă am fost că nu te-am oprit să pleci? Că nu m-am întins pe pistă în faţa avionului ca să nu decoleze?
TOMA Vica, dacă ne vede cineva? Eşti femeie căsătorită, bărbatul tău…l-am cunoscut aici…
VICA Grozea? Dă-l dracului. Habar n-ai cum e să fii nevasta unui bădăran care pune mâna pe o carte doar dacă are nevoie să sprijine un picior de masă. Habar n-ai cum e să te muţi la ţară, înconjurată de oameni murdari şi pe jumătate analfabeţi. La ţară, după ce ai făcut o facultate în Bucureşti, ai învăţat, ai sperat, ai iubit, după care ai eşuat aici doar pentru că nu ai ce să mănânci la oraş. Dar lasă asta, ne pierdem timpul. Mai ţii minte, Toma, cum citeam împreună? Cum ne împrumutam ultimul roman apărut, cum ascultam muzică bună, cum mergeam de mână la film? Mai ţii minte discuţiile noastre? Eu ţin minte tot. Nu am uitat nimic, e tot ce mi-a mai rămas. Nu-ţi închipui cum sunt serile alături de unul ca Grozea. Ce nume, auzi, Grozea?! Sunt într-adevăr de groază serile noastre. Stăm şi ne holbăm în fiecare seară la televizorul dat tare, doar ca să nu ne scoatem ochii unul altuia. Unde s-au dus anii noştri, Toma? Tinereţea mea pierdută, unde e acum? Uite, mi-au căzut sânii, am carnea flască, riduri pe gât şi mi-au apărut vergeturi acolo unde tu mă sărutai. Scuip, înjur şi uneori sunt vulgară, dar încă mai pot iubi ca pe vremuri, mă înflăcărez ca atunci, inima mea n-a îmbătrânit, vrei să ţi-o dovedesc?
TOMA Vica, potoleşte-te.
VICA Da, da, fără sentimente, aşa e acum… (*Răsuflă adânc*). Tu ai fost iubirea vieţii mele. Nu am mai simţit pentru nimeni ce am simţit pentru tine. Îţi jur că la tine m-am gândit mereu, în tot timpul ăsta, noapte şi zi.
TOMA Nu înţeleg. Tu ai fost cea care ai dispărut atunci. Am încercat să dau de tine înaintea plecării, nu am reuşit, şi am crezut că vrei să nu mă mai vezi.

VICA Aşa e. Am fost o îngâmfată, o gâscă proastă. Nu ştii cât mă învinovăţesc pentru asta. Eram tânără, fără minte, credeam că pot trăi fără tine. Uf, nu trebuia să-ţi dau voie să pleci.
TOMA Vica, revino-ţi. Acum nu se mai poate face nimic.
VICA Ai dreptate, am înnebunit, ai dreptate, fără sentimente... (*Încearcă să se liniştească*). Nu ştii cum te-am aşteptat, Toma. Pe sufletul meu, de acum nu te mai pierd, orice s-ar întâmpla. Mai bine mă omor. (*Toma nu zice nimic, Vica atunci continuă, rece*). Nu mă crezi? Uite.

Vica iese o clipă şi aduce puşca de vânătoare a lui Iuliu.

VICA (*îşi aşează ţeava puştii la tâmplă*) O vezi? Are cartuş de mistreţ pe ţeavă. Îţi face creierul ţăndări, de-l ştergi după aia cu cârpa de pe pereţi.
TOMA (*speriat*) Vica, să nu faci vreo prostie. Pune puşca deoparte. Te poţi răni.
VICA Mă mai iubeşti, Toma?
TOMA Vica, te rog…, ne cunoaştem de atâta vreme… a fost frumos ce am trăit împreună..
VICA (*definitivă*) Atunci nu mai are rost.

Se aude un bubuit puternic, care ne face să credem că Vica s-a împuşcat.

VICA (*ţipă şi leşină*) A!
TOMA (*derutat, crede că Vica s-a împuşcat*) Vica, ce ai făcut? Vica…

Intră Ada, ţipând de bucurie. Bubuiturile continuă. N-o vede pe Vica, căzută pe jos.

ADA (*trăgându-l pe Toma afară*) Vino, afară au pornit artificiile!
TOMA (*năuc*) Cum? Artificii? Unde?
ADA (*râzând în hohote*) Daaa, n-ai auzit? Chioru s-a îmbătat. Mai întâi a dat drumul la stropitorile pentru gazon şi ne-a făcut ciuciulete, iar acum a pornit artificiile fără să aştepte semnalul lui Iuliu. Ne-au sărit inimile din piept de spaimă. Credeam că a venit sfârşitul lumii, nu altceva. Vino! Vino cu mine afară, să le vezi cum strălucesc sus pe cer!

Cortina

Actul III

Două săptămâni mai târziu. Mătuşa Nana şi Ada stau în salon. Ada îi citeşte dintr-o carte.

ADA (*îi citeşte mătuşii Nana din Doamna de Sevigne; nu citeşte prea cursiv*) ''Trupul ei micuţ a fost azvârlit, după execuţie, într-un foc uriaş, iar cenuşa, în cele patru vânturi; astfel că o vom respira şi, când ne va intra în sânge, ne vom pomeni cuprinşi de cine ştie ce pornire de a otrăvi, de care vom fi cu toţii uimiţi.'' Ce-i asta, mătuşă?
MĂTUŞA NANA Sfârşitul unui păcătoase.
ADA Se întâmplă asemenea lucruri?
MĂTUŞA NANA Ce lucruri, fată?
ADA Să te molipseşti în felul ăsta bizar de obiceiurile altuia?
MĂTUŞA NANA Tu eşti înghesuită la minte sau cum? Păi nu-i la fel azi? Fiţele ălora la care vă uitaţi voi că se bâţâie toată ziua pe ecran nu se iau la voi ca râia? Că de aia nu mai ştiţi nici să vorbiţi omeneşte şi nici să citiţi o pagină de carte cursiv. Aşa a fost de când lumea. Prostia se ia repede, ca o molimă. Ce e bun rămâne la urmă, dacă mai apucă să scoată capul. Dacă nu, se aruncă prosteşte la porci.
ADA Ce carte e asta? (*Citeşte pe coperta*). Doamna de Sevigne. Cine e?
MĂTUŞA NANA O damă care scria ce vedea. Şi vedea mai bine ca alţii, până în sufletele oamenilor.
ADA (*glumind*) Şi tu vezi în sufletele oamenilor?
MĂTUŞA NANA Am eu impresia că abia aştepţi să ghicească lumea ce e în sufletul tău. Te fâţâi pe aici cu coada sus şi vrei să le arăţi tuturor ce simţi tu.
ADA (*glumeaţă*) Şi ce simt eu mătuşă? Ia spune.
MĂTUŞA NANA Eşti îndrăgostită.
ADA Eu? Prostii. Cum ţi-a venit? Şi de cine aş fi îndrăgostită?
MĂTUŞA NANA Când le zici verde în faţă cum stă treaba, toţi îţi spun că sunt prostii.
ADA(*cedează***)** Da, sunt îndrăgostită. Cum ai ghicit?
MĂTUŞA NANA Ai un zâmbet tâmp lipit pe figură, ochii mari şi îţi pierzi o oră întreagă cu o babă ca să te convingi că ai, vezi Doamne, inimă bună.
ADA Mătuşă! Mă superi.
MĂTUŞA NANA Eşti prea hotărâtă să fii mieroasă acum ca să te superi.
ADA Şi cine e?
MĂTUŞA NANA Asta să mi-o spui tu.
ADA Nu pot. E secret.
MĂTUŞA NANA Mai ai puţin şi îl scrii pe zid cu vopsea.
ADA N-ai să înţelegi. (*Pauză; se hotărăşte*). Cecilia este.
MĂTUŞA NANA (*se întoarce să o privească*) Eşti exact ca maică-ta. Cum e mai rău.
ADA Ce legătură are Cecilia cu mama? Ce dracu îndrugi?

MĂTUŞA NANA Şi tu şi maică-ta sunteţi la fel. Când vedeţi ceva care străluceşte, nu vă puteţi abţine să nu puneţi mâna. Ai grijă. Fata asta, Cecilia, îţi împuie capul cu vise, iar ea nu se lasă prinsă uşor.
ADA Nu înţeleg. Ce ai cu ea?
MĂTUŞA NANA Nimic. Chiar nimic. Mi-e teamă că o să-mi ia locul aici într-o zi.
ADA (*uimită*) Ţie? Să îţi ia locul? Cecilia? Ce vrei să spui?
MĂTUŞA NANA Nici eu nu ştiu. Nu uita că sunt o babă senilă care nu prea ştie ce spune.

Intră Iuliu, Chioru, Toma, Grozea. Iuliu are puşca de vânătoare pe umăr şi e îmbrăcat ca un vânător.

IULIU Ce mai ploi, frăţioare. Dacă toarnă aşa două zile, se surpă pereţii şi o luăm la vale. Ajungem cu căsoaia-n şosea.
ADA Cum a fost? Aţi împuşcat vreun iepure?
IULIU Pe dracu. Sunt două săptămâni de când tot punem la cale vânătoare asta şi când să… Dar mai bine să zică Toma ce am păţit.
TOMA (*râzând în hohote*) Nu pot. Spune tu. Nu vreau să-ţi stric plăcerea.
IULIU Cum am intrat în pădure şi am vrut să ne punem la pândă, ne-au înconjurat urechiaţii. Nu apucasem să punem glonţ pe ţeavă că eram deja asediaţi de iepuroii care veniseră să ne mănânce din palmă. Pas de-i mai împuşcă aşa.
CHIORU (*scuzându-se*) N-aveau cum să treacă iarna, dom şef, dacă nu le dădeam de mâncare. Ce vreţi, sunt firavi, nu-s ca ăia născuţi în sălbăticie. I-am luat de la peţşop-ul de animale, cum aţi zis. N-aţi ordonat să fie din ăia cu blăniţă albă, ca să-i zăriţi mai uşor când ochiţi? De ăia v-am luat. Acu', de, s-au învăţat săracii să le dăm. Ăsta-i baiul pentru care s-au strâns în jurul nostru când aţi apărut.
IULIU Nu-i nimic, Chiorule. Poate-i mai bine aşa. Lasă-i să trăiască în voie. Cine suntem noi să hotărâm că le-a venit timpul? (*Către Toma, cu ciudă*). Toate îmi ies pe dos de la o vreme.
ADA (*văzându-l pe Chioru, se porneşte pe râs*) Cum a fost, Chiorule, cu petrecerea de acum două săptămâni? Ţii minte când te-ai îmbătat şi ai dat drumul la stropitori?
CHIORU (*mormăind, ruşinat*) Omul e supus greşelii, domnişoară.
ADA Şi după aia, când lumea a fugit să se schimbe că aveau hainele murate de apă, ai rămas singur şi era să arunci în aer magazia cu artificii? Asta ţi-o mai aduci aminte? Şi când ai adormit spre dimineaţă în piscină, de era să te îneci? Noroc că mai era doar apă de o palmă pe fund, că dădeai în primire.. Şi asta ţi s-a şters din memorie?
CHIORU Aveţi milă de un om păcătos, domnişoară…

ADA N-am nimic cu tine, Chiorule. Îmi eşti simpatic. Voiam doar să te felicit pentru noaptea de pomină. Fără tine m-aş fi plictisit. Iar acum mă duc să o caut pe Cecilia. Mi-a promis că mă învaţă cum să interpretez visele. Ciao.
MĂTUŞA NANA Ai grijă să nu-ţi sucească minţile cu visele ei.
ADA Tu nu înţelegi, mătuşă. Nici unul dintre voi nu înţelege. (*Iese fugind*).
GROZEA (*ţinându-se de burtă*) O săptămână m-a ţinut durerea de maţe după aia.
MĂTUŞA NANA De la apa din fântâna cea veche. Cine v-a pus să o beţi? V-aţi făcut-o cu mâna voastră.
IULIU Da, n-a fost o idee prea bună. Şi eu m-am dat peste cap de la apă. Probabil că e poluată de la mizeria ce vine din sat.
GROZEA Credeam că mi se lipeşte fundul de scaunul de la toaletă de cât am stat pe el. Nu mergea nimic să mă dreagă. Până la urmă a trecut de la sine. (*Se leagănă de pe un picior pe altul, apoi se hotărăşte*). Eu plec, să trăiţi. Am treabă.
CHIORU Doamne ajută. (*Ies Grozea şi Chioru*).
TOMA Nici eu nu m-am simţit tocmai bine cu stomacul după petrecere.
IULIU (*privind ploaia prin geam*) Plouă. (*Pauză*). Când pleci?
TOMA Poimâine la prânz am avion spre New York.

Deodată se aude ca un fel de geamăt. Seamănă cu sunetul pe care îl scoate un lemn care se îndoaie sub o greutate mare, sau ca zgomotul scos de un perete care se macină.

MĂTUŞA NANA (*ascultă*) Casa asta scârţâie din toate încheieturile. Are reumatism, ca şi mine. Prea multă suferinţă s-a strâns aici, şi prea multe lacrimi. Lacrimile nu fac bine la balamale.
IULIU Dar acum gata, mătuşă, cu suferinţele. Au venit vremuri bune.
MĂTUŞA NANA S-o crezi tu. Or să pornească morţii pe râu, în curând. Cu coşciuge cu tot au să plutească, ca nişte bărcuţe cenuşii cu semnul crucii pe ele. Mai ştii anul când s-a umflat râul şi a rupt podul? O să se întâmple din nou. Şi râul va fi plin de ei şi n-o să-i vadă nimeni că se duc, şi n-o să fie nimeni să-i plângă.
IULIU (*semn că bătrâna bate câmpii, către Toma*) Bate câmpii. (*Către mătuşa Nana*). Bine, mătuşă. O să am grijă.
MĂTUŞA NANA Mereu zici aşa şi nu vezi nimic în jurul tău. (*Pârăşte*). Uite, Chioru iar a furat o linguriţă.
IULIU Nu-ţi face griji, o recuperez eu. (*Mătuşa Nana bombăne şi adoarme în scaunul cu rotile*).

Pauză. Toma şi Iuliu privesc afară.

IULIU (*privind valea*) E minunată priveliştea. De aici se vede până departe, spre râu. Iar când e senin se văd munţii. De cinci ani visez la clipa asta. Să stau liniştit în casa mea, pe veranda mea şi să-mi imaginez cum era odată aici. Ce crezi? (*Îşi umflă pieptul trăgând aer*) Mirosea la fel şi pe atunci?

TOMA Când?
IULIU Când mama şi tata erau tineri şi locuiau aici, în casa bunicului. După ce s-au căsătorit. Înainte să plece la Bucureşti.
TOMA Probabil că da.
IULIU Pădurea urca până în faţă, unde e acum pajiştea. În stânga era o livadă de pruni şi un zmeuriş, iar sus pe coastă cimitirul. Tata era de vârsta ta, când au pierdut casa. (*Pauză*). Nu îţi pasă de ce spun eu aici, nu-i aşa?
TOMA Acum câţiva ani nu mă gândeam la lucrurile astea, dar acum…cu vârsta… poate…
IULIU În America oamenii râd de gânduri dintr-astea… moştenire… strămoşi… trecut…, nu-i aşa?
TOMA Te înşeli, peste tot oamenii sunt la fel…
IULIU Ba da, ba da. În Vest, lucrurile astea nu au valoare. Acolo te judecă după cât produci. Nu întreabă nimeni cine ţi-au fost părinţii. Singurul lucru care contează e să ai lovele în buzunar şi putere de muncă. Atunci te respectă.

Pauză.

IULIU Cine ar fi crezut, pe vremea părinţilor noştri că, ce va urma va fi mai rău? Ei au prins războiul, foametea, ocupaţia şi închisorile politice, iadul pe pământ, s-a spus pe bună dreptate atunci. Vremurile alea cumplite au trecut şi iată-ne azi. Cu ce ne mândrim? Corupţie, minciună, făţărnicie, frica să nu-ţi pierzi locul de muncă. Părinţii noştri, bunicii noştri au suferit, e adevărat, dar ei măcar credeau în ceva. Sperau în mai bine. Visau că iadul ăla va trece şi vor veni timpuri de bunăstare, armonie, libertate şi pace. Ei se iubeau, noi ne urâm. Lor le păsa ce se întâmplă cu cei din jurul lor, noi suntem indiferenţi şi chiar cruzi unii cu alţii. E incredibilă capacitatea omului de a decădea. Aici, inventivitatea lui e nemărginită. Eu nu sunt un tip deştept, n-am avut capul mare, tu erai creieraşul familiei. Spune-mi cum se face că mereu când omenirea se sufocă, gata să-şi dea duhul, strânsă de gât de puterea vreunui nebun, după ce se întâmplă să scape de el, ce urmează e totdeauna mai rău, mai putred, mai corupt, mai mizerabil? Chiar atunci când ce a fost înainte părea răul absolut, fundul sacului, cum se zice? Niciodată nu dăm de fund, drăcia dracului. Mereu găsim o mocirlă şi mai adâncă în care să ne scufundăm. Ţie şi silă să mai trăieşti, zău aşa (*scuipă*).
MĂTUŞA NANA (*trezită din somn*) Aşa vorbea şi profesorul. Ziceai că are miere pe limbă.
IULIU (*mişcat*) Tata? L-ai auzit tu, mătuşă?
MĂTUŞA NANA Cum de nu? Duminica aduna familia, fraţii, rudele, vecinii, pe toţi, şi ne vorbea.
IULIU Şi ce vă spunea?

MĂTUŞA NANA Zicea despre viaţă. Că pe viitor o să fie bine, că omul se deşteaptă mereu, că va fi liber ca pasărea cerului şi viaţa va fi tot mai uşoară şi mai fericită. Şi că o să trăim mult, ca patriarhii.
IULIU (*cu drag*) Bietul tata. Era un naiv.
TOMA Azi s-ar numi altfel.
IULIU (*supărat*) Taci, Toma. Vorbeşte de tata. Şi ce vă mai spunea, mătuşă?
MĂTUŞA NANA Ce ştiu eu? Că omul va merge pe lună, călare pe rachete cu foc, va cunoaşte planetele şi va vedea faţa lui Dumnezeu, aşa zicea. Eu eram mică pe atunci. Mă jucam cu păpuşile şi adormeam pe genunchii dădacei. Şi el nu termina de vorbit. (*Se zgribuleşte*). Mi-e frig. A căzut întunericul.
IULIU Ai dreptate, mătuşă, trebuie să mergi înăuntru. (*Îi împinge afară scaunul cu rotile*).
MĂTUŞA NANA (*pârăşte*) Fii cu ochii în patru, Chioru iar a furat o linguriţă de la bucătărie.
IULIU Nu-ţi face griji.
MĂTUŞA NANA Eşti prea naiv, băiete, de asta te duc toţi de nas. (*Rugătoare*). Nu punem muzică? Te rooog, să fie mai vesel. Ca să nu le mai aud glasurile plângăreţe.
IULIU Nu acum, Nana. Îl trimit mai târziu pe Grozea să-ţi deschidă radioul.
MĂTUŞA NANA Nu pe Grozea. (*În şoaptă*). Are cap de bivol. Nu-mi place când se apropie de mine.
IULIU Bine, bine, o să vin eu să ţi-l deschid. (*Mătuşa Nana iese împinsă de Iuliu. care se întoarce apoi*). Biata Nana. E ca un câine de pază. Singura care îmi poartă de grijă şi care se bucură sincer de realizările mele.
TOMA Despre ce glasuri vorbeşte?
IULIU Pretinde că aude glasurile celor care au murit aici. Înşiră tot felul de poveşti. Cu morţii care se vor scurge pe râu, cu suferinţele casei... Când e bine dispusă, e o plăcere să o asculţi. Ieri îi învăţa pe setterii mei cum să bea apă de la cişmea, îţi imaginezi? (*Râde*). Însă e urâcioasă când plouă. Ploaia îi provoacă dureri de oase şi melancolie. Nopţile vorbeşte cu luna. Uneori o auzi cum sporovăieşte cu ea pe întuneric, ca două surori... Nebunie curată.

Pauză.

IULIU Nu te înfurie că tata, profesor universitar, om deştept, cercetător cu un vraf de lucrări publicate, a murit sărac ca un cerşetor? Pe mine mă scoate din minţi. Uite eu, am bani de-i întorc cu lopata, dar deştept nu sunt. Nu-mi bubuie mintea, pe asta n-am cum s-o cumpăr. Şi atunci ce folos?
TOMA Probabil pentru că ai prea mulţi bani. Te apasă.
IULIU Crezi? S-ar putea, cine ştie? Cunosc mulţi imbecili cu conturi grase în bănci, iahturi, limuzine şi gagici aranjate cu bisturiul care au creierul cât un ac, prin comparaţie cu tata. Şi el (*dă din umeri*)… a sfârşit-o sărac.
TOMA Tata a fost un om cinstit.

IULIU Da, a fost. Din păcate, sună aşa de rău astăzi.
TOMA Sărăcia n-a fost niciodată o virtute. (*Pauză*).
IULIU Bani, bani şi iar bani. Până mai ieri eram şi eu la fel. Dar uite că mi s-a înfundat.
TOMA Ce s-a întâmplat?
IULIU (*încet*) Sunt pe moarte, Toma.
TOMA Cum? Ce ai spus?
IULIU Sunt putred, Toma, pe dinăuntru. Da, da. Până acum mă uitam la unu ca Chioru de sus, cu dispreţ. Acum îl invidiez. El are credinţa, pe când eu…eu nu am nimic. Eram pe val, cum se zice, nimeni nu era destul de bun pentru mine. Învinsesem. Mă suisem pe grămada de rahat şi îi vedeam de departe, pe alţii, la fel ca şi mine, suiţi şi ei pe mormanele lor de rahat, care îşi făceau, mândri nevoie mare, unii altora cu mâna. Nimeni nu era ca ei, iar eu eram mă dovedisem din acelaşi aluat. Cei rămaşi jos, la poale, meritau dispreţul nostru. Se dovediseră slabi, neputincioşi. Aşa gândeam, Toma. Asta era credinţa mea adevărată. Şi uite acum, am rămas cu mâinile goale. Brusc, grămada mea de rahat a început să pută urât şi descopăr că sunt băgat în ea până la gât. Viaţa, averea, sănătatea, poziţia mea de care făceam atâta caz unde sunt? Tot ce ieri credeam că e sigur şi de nezdruncinat, azi se fărâmă în mâinile mele. Dimineaţa mă scol tot mai greu, abia răsuflu, vederea mă lasă, seara mi-e frică să merg la culcare. Mă sperii din orice şi am început să văd umbre, ca biata Nana. Ce să mă fac? Cui să cer ajutorul? Sunt singur şi mi-e frică de moarte. Viaţa mi se scurge printre degete şi sunt nepregătit... Ajută-mă…, fratele meu.
TOMA Doamne, e adevărat, Iuliu?
IULIU (*aprobă din cap*) Este. Sufăr de o boală incurabilă, doctorul mi-a dat cel mult trei luni de trăit.
TOMA Nu poate fi adevărat. Eşti sigur? Ai verificat diagnosticul şi cu alţi specialişti?
IULIU Am tocit culoarele spitalelor. Viena…Londra…Frankfurt... (*Neagă din cap*). E fără speranţă.
TOMA Iuliu, eu nu ştiu ce boală ai, dar poate că medicii se înşeală…, poate că mai sunt încă speranţe…
IULIU (*furibund*) Refuz să mă îmbăt cu apă rece! Măcar atâta demnitate să mai păstrez. Diagnosticul e clar. A fost confirmat de cei mai buni specialişti. Mi-au rămas trei luni de trăit.., poate patru. Trebuie să profit de ele cum pot.
TOMA Şi ce ai de gând?
IULIU (*definitiv*) Trebuie să duci tu la capăt ce am început eu.
TOMA Cum? Eu? Ce spui acolo?
IULIU Ce ai auzit, nu face pe prostul. (*Luptă să se stăpânească*). Te-am urât, Toma.
TOMA Tu, pe mine?
IULIU Da. Te-am urât din toată inima. Tata te vedea ca pe succesorul lui, mama te adora. Erai frumos, deştept, promiteai o carieră strălucită, urma ca prin

realizările tale să împingi lumea înainte. Nimeni din familie nu se îndoia de asta. Eu, în schimb, cine eram? Primul născut al unui mare profesor, un băiat fără calităţi, de o inteligenţă mediocră şi cu un fizic mătăhălos, care se străduia din răsputeri să nu îşi facă de ruşine părintele. A fost greu, crede-mă. Prea greu pentru mine. Totuşi, am jurat să nu mă las doborât. Luptam să îmi fac o carieră şi te uram pe ascuns. Mă informam cum trăiai, cu cine te întâlneai, cu cine dormeai noaptea, ce mâncai şi de unde te îmbrăcai la New York. Ştiam tot. Cheltuiam o mică avere ca să ştiu totul despre tine. Când am aflat că n-o duci strălucit, am exultat. Generos, m-am oferit să te ajut. Voiam să fiu aproape, când aveai să te prăbuşeşti. La început, ai ezitat să primeşti ajutorul. Nu înţelegeai cum de ştiam de încurcăturile tale financiare. Apoi n-ai mai avut de ales. Când te-ai înfundat în datorii, a trebuit să accepţi orice sprijin, nu conta de unde venea. Ezitările tale, încercările tale eşuate de a-ţi face o familie, cariera ta care nu mergea cum sperai, pentru fiecare dintre ele m-am bucurat. Şi când eram pe punctul să-mi strig victoria, am fost lovit peste bot.

TOMA Boala…, banii pe care mi i-ai trimis… N-am ştiut nimic despre toate astea.

IULIU Am plătit ca să nu ştii nimic.

TOMA Nu înţeleg de ce ai făcut-o. Eu nu te uram.

IULIU Asta mă întărâta şi mai rău. Îţi eram indiferent. Tu, acolo în America, ignorai războiul meu absurd cu tine şi îţi vedeai senin de viaţa ta.

TOMA Nu-mi place ce spui.

IULIU Ar fi şi culmea să dai din coadă. (*Pauză*). Acum am nevoie de tine.

TOMA Ce aş putea să fac eu?

IULIU Te-am chemat să preiei afacerile mele. În trei luni am timp să le trec pe numele tău.

TOMA Cum? Ce spui?

IULIU Dacă nu ai destulă hotărâre pentru tine, fă-o pentru mine. După cum vezi, eu nu mai sunt în stare s-o fac. Sunt terminat. (*Toma vrea să zică ceva, Iuliu îi face semn să nu-l întrerupă*). Nu întreba. Ştiu ce îţi cer. Tu ai viaţa ta acolo în America, treburile, interesele, obişnuinţele tale. Eu îţi cer să renunţi la tot şi să te muţi aici. În locul meu.

TOMA Eşti nebun?

IULIU Deloc. Boala despre care vorbesc nu e la cap.

TOMA Eu nu sunt tu. Viaţa mea a luat un alt curs…

IULIU Eu îţi cer să ţi-l schimbi.

TOMA În numele a ce îmi ceri asta?

IULIU În numele părinţilor noştri. În numele sacrificiilor mamei făcute ca ţie să îţi fie bine. În numele tatălui nostru care a avut, până în ultima clipă, încredere în tine.

TOMA (*umblă năuc*) Nu sunt în stare. Şi apoi… Greta, toţi ceilalţi, ce ar spune? Nu, nu, e o nebunie chiar şi să mă gândesc la asta. Iuliu…urmează să te însori…

IULIU (*îl apucă de umeri*) Îţi cer să ai grijă de Cecilia. E fată bună, ai să vezi. O iubesc şi nu vreau s-o las pe drumuri.
TOMA Şi ce legătură am eu cu toate astea?
IULIU Ia-o de nevastă. Pentru mine. Ascultă-mă, e ultima dorinţă a unui muribund. Vreau să juri.
TOMA Nu pot. Ce–ţi închipui?
IULIU Jură. E cu limbă de moarte. Toma, nu am timp de prostii. Ceasul meu ticăie, mă sting. Bătrânul profesor ne priveşte de sus.
TOMA De asta ne-ai strâns aici? Ca să ne pui în cârcă moartea ta?
IULIU Spune-i cum vrei, dar cineva trebuie să preia afacerea. Am construit un imperiu, o să vezi, o să ai timp să-ţi dai seama. Am renovat din temelii casa părinţilor, e făcută să ţină o mie de ani. Am afaceri, acţiuni, proprietăţi în trei ţări, slujbele a mii de oameni depind de afacerile mele, nu poţi să-i laşi de izbelişte…
TOMA Eşti nebun.
IULIU Poate că-mi pasă prea tare.
TOMA Sunt un mediocru, Iuliu, un mediocru, tu habar n-ai... Nu ştiu ce impresie ţi-ai făcut despre mine, ce ştii de la informatorii pe care spui că i-ai plătit, dar nu sunt ceea ce crezi… Am capul plin de cărţi, de idei luate de la alţii.., de studii citite…, dar printre ele nu e nici o idee de-a mea…, nici un gând pe care l-aş putea numi al meu...
IULIU Toma…
TOMA Sunt un mediocru, trebuie s-o auzi. Am săpat acolo unde alţii scormoniseră deja, am descoperit ceea ce alţii, mai deştepţi, descoperiseră cu sute de ani înainte. N-am mişcat lumea înainte, n-am inventat nimic, nu sunt în stare de aşa ceva şi mi-e ruşine că sunt aşa cum sunt. Probabil că tu ai altă părere despre mine, dar te asigur că te înşeli. Am ghicit că ai o idee greşită de când te-ai oferit să-mi sponsorizezi cartea. Din felul în care îmi vorbeai la telefon, am înţeles că nu bănuiai cine sunt cu adevărat. America m-a ajutat să privesc adevărul în faţă. Probabil că dacă aş fi rămas să trăiesc aici nu aş fi avut curajul să mă văd aşa cum sunt. Aerul, viaţa de aici te înconjoară într-o plasă de minciuni care îţi gâdilă orgoliul. Aici e mai uşor să te minţi pe tine că totdeauna alţii sunt vinovaţi pentru impotenţa ta intelectuală, pentru faptul că nu ai reuşit nimic o viaţă întreagă. Acolo nu e aşa. Acolo, când vine scadenţa, trebuie să pui pe masă ce ai produs. Simplu. Fără fasoane. Tu ai pus pe picioare o afacere, ai construit o casă, dai de lucru la mii de oameni, pe când eu? Ce sunt eu? Un parazit…, Un nimeni cu o diplomă obţinută la Columbia University… Un zero cu o carte publicată pe care n-a avut nimeni curiozitatea s-o răsfoiască… Ce rost am avut eu pe lume, Iuliu? Ce rost? Tu eşti cel care a reuşit, nu eu... Aşa că n-ai de ce să-mi ceri mie ajutorul.
IULIU Şi încrederea pe care au avut-o atâţia oameni în tine? Şi anii de învăţătură? Tu ştii că mama ţinea post luni de zile mai mult de nevoie, ca să aibă bani să-ţi trimită ţie în America ca să studiezi?

TOMA Şi eu ce să fac, Iuliu?
IULIU Să întorci speranţele care s-au pus în tine, să răscumperi vieţile lor.
TOMA Nu pot. Nu sunt în stare s-o fac.
IULIU Trebuie să poţi. Eşti sănătos, arătos, ai două mâini, două picioare şi un cap cu care ai luat note bune la şcoală. Fruntea sus. Dacă eu am reuşit, trebuie să reuşeşti şi tu.
TOMA Şi acum tot tu eşti cel care mă încurajezi.
IULIU Situaţia asta se schimbă curând, nu-ţi face griji.
TOMA Şi Greta, Ada, Stelică, mătuşa Nana?
IULIU Toţi depind de tine de acum. Greta e sora mea, o iubesc, dar e aproape falită şi nu e în stare să ducă o afacere. A muncit toată viaţa ca o roabă în spital, e o femeie chinuită. A venit vremea să răsufle şi ea. Merită sprijinită. (*Se uită bine la Toma*). Nu mai căuta în jur, n-are cine s-o facă în locul tău.
TOMA Nu e de mine, nu sunt pregătit. Doamne, ce spun eu aici? Cum de nu mă trezesc din coşmarul ăsta?
IULIU Nu poţi să laşi atâţia oameni pe drumuri. Dacă le dau lor banii pe mână se vor bate pe ei prin procese, după care or să-i risipească prosteşte. Dacă ţii într-adevăr la vreunul dintre ei, ajută-i, Toma. Ascultă ce spun.
TOMA Nu sunt responsabil de nenorocirea ta. Practic, nici nu te cunosc. Cine eşti tu? Spui că m-ai urât ani de zile. Un frate pe care abia dacă l-am zărit în ultimii ani, un…, un…
IULIU **(***cu disperare***)** Îţi spun eu cine sunt…Un mitocan îmbogăţit peste noapte. Un parvenit care îşi ia o nevastă atât de tânără încât ar putea să-i fie fiică şi care îşi pune familia să îl slugărească. Unul care a fost atât de zgârcit încât a construit din capul lui o piscină care s-a golit în câteva ore. Unul care îmbolnăveşte de maţe toată familia dându-le să bea din fântâna astupată cu o jumătate de veac în urmă pentru a-şi întreţine iluzia că a făcut ceva pentru memoria părinţilor săi. Un ţicnit care şi-a cumpărat costum de vânător de la Londra ca să împuşte iepurii cumpăraţi de la petshop. Un fals de la cap la coadă. Un închipuit, un tip ridicol, fără cultură şi neumblat prin lume, (*e gata să plângă*) …un om bolnav, care de disperare face cele mai nebuneşti lucruri, încercând să-şi umple ultimele clipe de viaţă cu mici bucurii absurde…(*Gâfâie, se vede că nu mai are putere, discuţia l-a epuizat*). Râzi de mine, Toma, râzi... Te-am auzit acum câteva zile vorbind cu Greta despre străinătate şi m-am gândit la ce spuneai. Poate fi cineva cetăţean al lumii, Toma? Poate fi cu adevărat posibil aşa ceva? Un om fără trecut, fără identitate, doar cu un paşaport internaţional şi cu un viitor luminos programat de alţii? Spune-mi tu, care eşti mai deştept decât mine. Poate cineva să iubească lumea fără să ţină la un colţ de stradă, la un loc anume, fără să tânjească după un chip pe care l-a îndrăgit în trecut? Ca să putem visa la stele, frate, trebuie să avem picioarele bine înfipte în pământul în care ne sunt îngropaţi părinţii. Ca să putem construi un paradis în care să înghesuim fiinţele care contează pentru noi, trebuie să ţinem cu adevărat la ai noştri. Eu aşa zic, cu mintea mea neşcolită prea mult. Am devenit sentimental, dracu să mă ia…nu mai am mult, mă înving

slăbiciunile. (*Se opreşte, suflă greu, îşi acoperă capul cu mâinile; îşi revine cu dificultate*). Tu ce zici? (*Aşteaptă un răspuns, apoi întinde braţele în cruce a neputinţă*). Bine. Dacă nu vrei, nu te pot obliga. Fiecare e liber să facă ce vrea. Lasă banii să se risipească, ce-ţi pasă? Dă dracului averea, familia şi tot şi întoarce-te de unde ai venit. Spune-ţi că a fost un vis urât, că noi, ăştia rămaşi în urmă cu o sută de ani, suntem irecuperabili. Întoarce-te la civilizaţie. Plimbă-te prin buricul lumii, repetându-ţi că oricum e mai bine acolo decât acasă, printre barbari. În fond, ce rost are totul, nu-i aşa? De ce ne-am lua pe umeri greutăţi de care nu avem nevoie? Ce rost? Ai spus-o chiar tu. Totul e deşertăciune, vorba lui Chioru, care fură linguriţe de argint de la masă… Deşertăciune e totul. (*Iuliu iese spre terasă, cu mâinile în buzunare, clătinându-se şi fluierând a pagubă*).

Toma stinge lumina care îl deranjează, apoi rămâne nemişcat în întuneric. Intră Stelică.

STELICĂ Greta, eşti aici? …ştiu că eşti aici şi nu vrei să mă vezi, scumpa mea…, eu te iubesc…, indiferent ce simţi tu pentru mine. Avem un copil împreună, nu uita asta… O fată frumoasă care are încă nevoie de noi… Orice te-ai hotărî să faci de aici înainte, orice o fi să se întâmple, eu voi fi alături de tine… Plec acum. Vezi? Nu te urmăresc. Tu ştii unde să mă găseşti, dacă vrei. Te iubesc, dragostea mea… Te iubesc şi… iartă-mă dacă te-am supărat... (*Iese mâhnit, cu capul în pământ*).

Intră Ada.

ADA Cecilia…, eşti aici? Cecilia…, dacă te ascunzi să ştii că am să te găsesc. Abia am scăpat de idiotul de taică-miu şi de gura spurcată a maică-mii ca să pot sta de vorbă cu tine. Cecilia, învaţă-mă…, mi-e frică să umblu singură prin întuneric…, chiar dacă tu mi-ai spus să nu-mi fie. Bine…nu o să aprind lumina dacă tu nu vrei să mă vezi… Cecilia…sunt la început…, cum ai zis, şi am mare nevoie de tine… Ceciliaa, dacă mă auzi, află că plec să te caut…Ce prostie am spus… sper că nu eşti aici ca s-o fi auzit, ce prostie…(*Râde, nesigură*). Plec să te caut…, dragostea mea…(*Fuge*).

Intră Cecilia.

CECILIA Iuliu eşti aici? Dragul meu, trebuie să mergi la culcare, e târziu pentru tine. Iuliu…Ce noapte adâncă…Nu se mai aud zgomotele din sat, parcă au murit cu toţii. (*Distinge prin întuneric prezenţa lui Toma*). E cineva aici? Dacă eşti, spune ceva…Nu te ascunde… (*Vrea să aprindă lumina, dar nu apucă pentru că aude pe cineva venind, aşa că renunţă şi aşteaptă în întuneric, fără să se arate*).

Intră Grozea.

GROZEA Parcă au înnebunit cu toţii. Şi femeia asta fără ruşine… Se înghesuie în mine, îmi face semne cu piciorul pe sub masă, deşi bărbatul ei e la un metru de ea…E bine că e întuneric aici. Mai bine nu aprind lumina, ca să nu-i treacă prin minte să mă caute şi aici. Mă culc în mansardă. Poate aşa n-o să mă găsească… în felul ăsta scap şi de nevastă-mea pentru o noapte…(*Iese*).
TOMA (*încet, către Cecilia*) Domnişoară Cecilia, credeţi că se poate trăi în visul altcuiva? (*Pauză; încurcat*). … ce spun eu … mă scuzaţi… am auzit întâmplător de la Ada că vă pricepeţi la vise…
CECILIA (*blândă*) Aici eraţi? Cred că, într-o anumită măsură, trăim ce visăm.
TOMA Cum aşa? Vreţi să spuneţi că nu suntem treji…, atunci când suntem cu ochii deschişi…?
CECILIA Vreau să spun că suntem ceea ce visăm, domnule Toma.
TOMA (*râde încetişor*) Bine, dar… realitatea? Ea ce este atunci? Un soi de vis colectiv? Iertaţi-mă, mi se învârte capul…nu mai ştiu pe ce lume mă aflu…nu mai ştiu...(*Pauză; tac amândoi*).

Intră Chioru.

CHIORU Patroane…, e timpul… Dar ce-i cu bezna asta aici? Iar a căzut curentul de la tablou? Abia l-au pus şi gata…, s-a ars…Ooof…(*Bâjbâie prin întuneric, apoi aprinde o lumânare, fără să verifice comutatorul; nu-i vede pe Toma şi pe Cecilia*). Pe unde sunteţi, patroane…? Unde o fi, Dumnezeule mare, că mai devreme, când cobora cărarea spre pajişte, gonea ca un apucat. Ziceai că îl urmărea Necuratul… Patroane…E vremea să ne spunem rugăciunea. Nu m-ai rugat matale să nu treacă o seară fără să ne rugăm împreună, ca să pleci la culcare cu suflet curat? (*Îl caută prin salon şi prin camerele alăturate*). Zău, parcă ai fi un copil… Patroane conaşule, nu eşti aici? Binee…Plec să te caut. Că doar n-o să te las să pui capul pe pernă aşa tulburat. Măcar că ai merita o spaimă bună ca să-ţi mai treacă trufia…(*Iese bombănind*).

Intră mătuşa Nana, care înaintează, în scaunul cu rotile, către geamul deschis.

MĂTUŞA NANA (*către lună*) Uite-mă, soro. (*Se ridică din scaun cu un efort eroic, după care merge, cu greu, abia ţinându-se pe picioare, înfruntând luna şi propria neputinţă*). Sunt întreagă şi merg… uite, în ciuda ta, merg… ca în tinereţe… Pe când aveam braţele albe, carnea trandafirie, iar tu îmi mângâiai părul pe pernă. Mă lăsai să cred că sunt nemuritoare, nebuno…ce mă mai linguşeai pe atunci … Eu te-am crezut şi tu mi-ai tras clapa…Îi amăgeşti pe toţi cu visele tale, le furi vieţile, îi pui să alerge după cai verzi pe pereţi, după care le înmoi oasele şi îi culci în pământul dospit de durere şi lacrimi… înainte ca ei să-şi dea seama ce ai de gând... Cu mine nu-ţi merge, fătarnicooo… Oasele mele au albit… sunt uşoare ca aerul… Eu mă înalţ (*ridică braţele în lături, ca şi cum ar zbura, cu ochii larg deschişi scrutând întunericul*), te prind cu dinţii mei zdraveni şi îţi retez coafura de raze cu

care strici minţile oamenilor, strecurându-le vise anapoda…Mă înalţ până la tine, stricato…în ciuda ta, mă înalţ…

Cortina

Actul IV

Intră mătuşa Nana, Greta, Stelică, Ada, Grozea, apoi Toma, în doliu. Ada şi-a schimbat semnificativ look-ul faţă de actul III, e îmbrăcată bine şi respiră un aer occidental.

MĂTUŞA NANA (*vădit îmbătrânită şi senilă, încearcă să priceapă ce se întâmplă în jurul ei*) Ce? Cum? Cine zice? Ce mai e şi prostia asta cu incinerarea? Se cuvine să te bage în pământ, ca să puie la loc de unde s-a luat.
CHIORU (*îşi face cruce*) Din ţărână suntem făcuţi, în ţărână se cuvine să ne întoarcem.
ADA Săracu' unchiu... Acum un an ne-a adunat aici ca să inaugurăm casa şi uite că s-au făcut deja şase luni de când…
GRETA Asta a fost dorinţa lui Iuliu, ne-a comunicat-o Cecilia. A ţinut să fie incinerat. Spunea că i-e groază să putrezească în pământ.
MĂTUŞA NANA (*rămasă pe gândul ei*) Incinerare?! Aiureli moderniste. Uite, profesorul… La şapte ani când l-au scos din pământ, avea obrazul întreg ca atunci când îl băgaseră. Şi asta pentru că se păstrase curat. Pe oamenii cu suflet curat îi îngroapă cu cerul în ei, şi de aia nu putrezesc.
GRETA Chiorule, dă-i o revistă, să ne lase în pace.

Chioru ia o revistă de pe o măsuţă şi i-o dă mătuşii Nana, care o primeşte entuziastă şi senilă, de parcă ar fi prima oară când vede aşa ceva. Ia revista şi o răsfoieşte repede şi preocupată, pagină cu pagină.

MĂTUŞA NANA Ce frumos…
ADA Dar ce frumos a cântat tata, ce spuneţi?
CHIORU Când îşi dădea domnul inginer drumul la voce, răsuna toată biserica. Parcă s-ar fi coborât sfinţii din icoane, aşa era de frumos.
MĂTUŞA NANA (*termină revista, i-o dă lui Chioru şi prinde ultimele cuvinte din replica lui*) Icoanele sunt portretele de familie ale lui Dumnezeu.

Chioru ia revista înapoi de la mătuşa Nana.

GRETA Are dreptate Chioru. Parcă aveai lumină în glas. A remarcat şi preotul, când ţi-a mulţumit la sfârşit. (*Îl sărută pe Stelică. Către Chioru*). Mai dă-i-o o dată, că iar a început.

Chioru îi dă aceeaşi revistă mătuşii Nana care o ia şi la fel de entuziastă şi de senilă o răsfoieşte de la capăt ca şi cum ar vedea-o prima oară.

MĂTUŞA NANA Mmm, ce frumos…(*Se uită în revistă preocupată, până la capăt, apoi adoarme în scaun şi revista îi scapă din mâini*).
STELICĂ (*roşu de emoţie*) Iubita mea…Greta… Chiar ţi-a plăcut? Pentru odihna sufletului lui Iuliu am cântat… Ada, fetiţa mea… mătuşă Nana, e prea mult… Chiorule, mă măguliţi…zău aşa…Nici nu ştiţi cât mă bucur să aud…

Intră Toma, în costum negru, elegant, stăpân pe sine, cu puşca de vânătoare pe umăr. Grozea îl urmează, agitat.

TOMA (*către Grozea, dându-i iepurii împuşcaţi şi legaţi de picioare, ca orice vânat*) Ţine. Du-i la bucătărie şi spune să-i pregătească pentru mâine la prânz.
STELICĂ (*îndatoritor*) Lasă, dă-i încoace, că îi duc eu, cumnate. Cu ocazia asta le spun şi ce condimente să folosească la iepure. (*Ia iepurii şi dă să iasă cu ei, apoi îşi aminteşte ceva şi vine lângă Toma; cu voce mică*). A, să nu uit. De când avem bani, Greta mi-a interzis să mai meşteresc. Dar tot am făcut eu câte ceva pentru fiecare. (*Ridică neputincios din umeri*). Mă frig degetele să stau. O să vezi ce v-am pregătit. Nu-i mare lucru, dar eu sunt mulţumit. (*Iese zâmbind cu gura până la urechi la gândul bucuriei pe care le-o va face*).
TOMA (*aspru*) S-au adunat oamenii?
GROZEA Da, să trăiţi. E tot satul. Le-am întins mesele pe pajişte, cum aţi ordonat.
TOMA (*preocupat*) Aha. Şi ce fac?
GROZEA (*ezitant, cu teamă*) Vorbesc… de una de alta…
TOMA Ce spun?
GROZEA …bârfesc familia dumneavoastră, patroane. Spun că bunicul dumneavoastră a fost un afemeiat, că nu i-a scăpat nici o fată de prin împrejurimi…
TOMA (*ascultând încruntat*) Aşa…
GROZEA …iar despre tatăl dumneavoastră spun că era un pămpălău care n-a mişcat un deget când i-au luat casa…
TOMA Asta zic păduchioşii? Trebuia să-i las cu burţile goale, nu să le dau de pomană. Le închid eu gura…(*pune mâna pe arma de vânătoare pe care o are la umăr şi dă să iasă*).
CECILIA (*care a intrat pe ultima replică a lui Toma*) Lasă-i, Toma. Nu-ţi pune mintea cu ei.

TOMA (*se abţine cu greu*) Vrei să faci bine şi ţi se întoarce cu rău. Asta e lumea. Cine s-o mai înţeleagă? (*Pune puşca la loc*. *Poruncitor*). Grozea, du-o pe mătuşa Nana să se odihnească la ea în cameră. Nu vezi că a adormit în scaun?
GROZEA Imediat, să trăiţi. (*Grozea iese cu mătuşa Nana adormită în scaunul cu rotile*).
TOMA Mă duc să văd dacă se descurcă la bucătărie. Chioru, vino să mă ajuţi. (*Ies amândoi*).
CECILIA (*către Greta*) Plecaţi astăzi? Nu mai rămâneţi o zi?
GRETA Nu putem. Ada are avion mâine spre Londra. Săptămâna viitoare se înscrie la facultate acolo, nu are voie să întârzie. Acum de când suntem în bani, batem, de, străinătatea.
CECILIA Bravo, Ada. Şi ce ai de gând să studiezi?
ADA Arte. Am o mulţime de idei. Dar să trec cu bine de anul întâi şi văd eu mai departe pe ce mă fixez.
CECILIA Felicitări. Sunt convinsă că o să te descurci de minune. Ai suflet de artistă.
ADA Crezi? O auzi, mamă? Acum un an te-aş fi rugat să-mi ghiceşti în palmă ce mă aşteaptă. (*Pauză*). Tu mi-ai deschis ochii. De la tine am învăţat puţina astrologie pe care o ştiu, ce putere au pietrele preţioase, care sunt bolile şi… pasiunile la care suntem predispuşi… Îţi mulţumesc…pentru tot. (*Se îmbrăţişează cu Cecilia*).
CECILIA Să-ţi fie de bine.
ADA (*râzând, puţin jenată*). Mamă, ştiai că Cecilia îţi ghiceşte zodia fără să te întrebe data naşterii? (*Glumind*). Na, că am spus-o, deşi ea m-a rugat să-mi ţin gura.
GRETA (*către Ada, privindu-le pe amândouă*) Serios? De când ştii tu atâtea?
ADA Dintotdeauna, dar n-ai avut tu răbdare să mă asculţi.
GRETA (*către Cecilia*) Eu ce zodie sunt? (*întinde palma către Cecilia*)
CECILIA (*fără să se uite în palma Gretei*) Eşti născută în Gemeni.
GRETA (*surprinsă plăcut*) Adevărat, bravo. Cică să nu crezi în semne şi zodiacuri?! De astăzi arunc la gunoi vechiul meu scepticism. Ar trebui să ne facem timp să stăm la o vorbă, noi două (*îi zâmbeşte larg Ceciliei şi îşi retrage palma încet*).
CECILIA Când doreşti.
GRETA E cazul să ne cunoaştem mai bine.
CECILIA Eu sunt deschisă.
GRETA Ăsta-i cuvântul. Te pricepi la răspunsuri.
CECILIA Sunt atentă la întrebări.

Intră Toma.

TOMA Cecilia, poţi, te rog, să arunci o privire în curte să vezi dacă e totul în ordine?

CECILIA Sigur.
ADA Aşteaptă-mă. Vreau să mai dau o raită, înainte să plec. (*Ies amândouă*).

Din tavan cad firicele de praf şi câteva bucăţele de tencuială. Greta şi Toma privesc tavanul.

TOMA Casa… e veche…Ici-colo cade tencuiala...scârţâie pe la încheieturi… Parcă duci o luptă cu timpul ca s-o ţii pe picioare…
GRETA Vârsta nu iartă. Are reumatism, cum zice Nana. (*Pauză*). Cred că e cazul să îţi mulţumesc.
TOMA Pentru ce?
GRETA Banii de facultate ai Adei, suma lunară, deloc de neglijat, pe care ne-o trimiţi mie şi lui Stelică... pentru susţinere, în general.
TOMA Nu e cazul să-mi mulţumeşti. Era răspunderea mea.
GRETA Toma, tu te auzi? Acum un an trăiai bine mersi în America fără să ai grija nimănui. Îţi vedeai de viaţă, tăvăleai negrese, liber, fără angarale pe cap… iar acum… E incredibil…Nu îmi revin, văzându-te.
TOMA (*zâmbind amar*) Nu ştim de ce suntem în stare. Uite că se întâmplă şi minuni. Acum, când mă uit în urmă la viaţa mea, nu mă mai recunosc…e ca un vis pe care l-am părăsit…(*Scutură din cap*). Să lăsăm…altceva e important acum… Greta, noi nu am apucat să vorbim de când…a început toată nebunia asta cu boala lui Iuliu…venirea mea aici…totul s-a mişcat atât de repede… Ştiu că ţi s-a părut straniu şi poate nedrept ca eu să preiau afacerile lui Iuliu fără ca tu să fii întrebată. Dar asta a fost dorinţa lui, te asigur… Să nu crezi…
GRETA Eu nu cred nimic. Am luat-o aşa cum este. În primul moment, m-am înfuriat şi m-am simţit dată la o parte de la masa bogaţilor. Am trăit o viaţă aici, Toma, rânind ca o nebună prin spitale pe un salariu de mizerie. Mă aşteptam să fiu prima recompensată pentru anii de umilinţe şi lipsuri, să fiu prima care muşcă din prăjitură. Iuliu a decis altfel. Te-a ales pe tine, şi acum ştiu că a făcut bine. Eram prea obişnuită cu mirosul rahatului ca să pot face curăţenie în jur. Sunt bătrână, Toma, bătrână şi obosită de viaţa pe care am dus-o. Merit un pic de odihnă şi tu ai decis să mi-o oferi. Nu vreau să ştiu despre câţi bani e vorba. Bănuiesc că sumele sunt la fel de mari ca şi durerile de cap pe care ţi le dau ca să ai grijă de ei. Nu te invidiez. Observ doar că părem cu toţii mai fericiţi odată cu moartea lui Iuliu.
TOMA Hm… Crezi? Poate că tu şi Iuliu aveţi dreptate. Creştem pe cadavrele altora.
GRETA Ne clădim fericirea pe nefericirile altora… Sinistru, dar cu atât mai exact. Şi totuşi, dacă e aşa, la capătul drumului s-ar ivi un firicel de sens, nu crezi? O umbră de rost... (*Glumind*). Tăcere: vorbeşte filozoful în fustă.
TOMA (*încurcat*) Cât despre…
GRETA …povestea mea cu Grozea…e încheiată. Am înţeles ce doreşti şi m-am conformat. Vrei să institui un alt soi de viaţă aici, n-ai nevoie de complicaţii. În ce-l priveşte pe Stelică, e bărbatul meu şi îl iubesc, în ciuda mizeriilor pe care i

le-am făcut. A înghiţit destule. Vreau să-mi petrec câţi ani mi-au rămas bucurându-mă împreună cu el de ploaia de aur care se revarsă de ceva vreme pe capul nostru. Mulţumesc. (*Se îmbrăţişează cu Toma*). Şi…felicitări pentru copil. Să-ţi trăiască. E băiat, nu-i aşa?
TOMA Da, e băiat. (*Pauză*). Nici nu ştii cât mă bucur că mă înţelegi.
GRETA Ce altă treabă am? Suntem rude, nu uita. (*Râd amândoi*). Dacă e să mă întrebi, tu eşti un fel de erou, naiba să te ia. Deşi habar n-am în ce categorie aş putea să te bag. Poate un erou care a fugit toată viaţa de-a-ndăratelea ca să nu participe la cursă, ca să descopere uimit, la final, că el a câştigat alergarea.

Intră Grozea.

GROZEA Am dus-o pe bătrână. (*Greta şi Toma se uită la el; Grozea nu ştie ce să facă cu mâinile*). A sosit maşina…pentru Bucureşti.
TOMA Mă duc să văd.

Grozea vrea să-l urmeze.

TOMA (*către Grozea*) Tu rămâi. (*Iese*). *Pauză*.
GROZEA E paradită rău la cap, baba. Îl minte mereu pe patron, iar el o crede. Eu aş fi trimis-o demult la azil.
GRETA Dar nu hotărăşti tu.
GROZEA Aşa e. Nu hotărăsc eu. (*Dă din cap*). Baba poartă ghinion.
GRETA Mai bine i-ai deschide radioul. Dacă se trezeşte singură, i se face frică. Îi face bine să asculte muzică.
GROZEA Decât poveştile ei cu stafii, mai bine radio. (*Dă să iasă*).
GRETA Stai. (*Îl sărută ca pe un amant, apoi îi comandă*). Să ai grijă de casă, de Toma, de Vica şi de copil. Nu fi prost. Un loc ca ăsta nu mai găseşti.
GROZEA (*suspină din rărunchi*) Aşa este, doamnă, da-i greu.
GRETA De asta eşti bărbat şi ai umeri puternici. Ca să suporţi greutăţi care pe alţii i-ar face bucăţi. Curaj, băiete, lumea contează pe tine. Şi acum du-te.
GROZEA Sărut-mâna…doamna Greta… (*Din uşă, înainte să iasă*). Vă mulţumesc…(*Încet, încearcă să mărturisească ceva*). V-am iubit…(*renunţă*) …lăsaţi, a fost frumos. (*Iese Grozea*).
ADA (*de afară*) Mamăă… aşteaptă maşina…
GRETA Vin. (*Se uită în jur la casă, la pereţi*). Adio, casă. Adio, tată…mamă, adio, Iuliu. (*Dă să plângă, dar se reţine*). Ei asta-i! Te pui pe plâns ca o proastă... nu mai ai cincişpe ani... Mi-a fost bine aici. (*Către casă*). Ar fi mai potrivit un la revedere. (*Face cu mâna şi iese*).

Intră Stelică în braţe cu o mulţime de pacheţele legate cu sfoară colorată, ca de cadou.

STELICĂ (*entuziast*) Toma, Cecilia, Chiorule, unde sunteţi? Am pregătit câte un fleac. Să vă aduceţi aminte de noi… Scrie numele fiecăruia pe pacheţel. Nu trebuie decât să citiţi… Heei…Unde sunteţi cu toţii?
GRETA (*de afară*) Stelică… Pleacă maşina…
STELICĂ Uf…le las aici, le găsiţi voi… (*tare*) să vă bucuraţi…, citiţi numele de pe pacheţel…vă sărut, dragilor…vă sărut…(*Iese grăbit, după ce lasă pacheţelele în salon*).

Intră Cecilia şi apoi Toma.

CECILIA Au plecat. I-am urmărit cu privirea până la pod.
TOMA Au plecat…şi am rămas noi. Noi şi căsoaia asta care plânge din toate încheieturile.
CECILIA (*senină, privind în jur*) Nu-ţi face griji. Nu suntem singuri.
TOMA Vorbeşti ca Nana. Numai ea vede suflete rătăcite peste tot.
CECILIA Biata Nana, a îmbătrânit.
TOMA N-o mai ajută mintea. E senilă.
CECILIA Nu vorbi aşa. E ca un copil. Ea e alături acum de cei dragi…pe partea cealaltă.
TOMA Sper să fie cum zici. Cecilia, noi nu am apucat să vorbim…
CECILIA De acum avem toată vremea s-o facem.
TOMA Aşa e. Aici iernile sunt lungi, iar verile pustiite de arşiţă…Uite, încercările noastre…nopţile când nu am reuşit…
CECILIA Toma, nu suntem făcuţi să trăim ca amanţi.
TOMA Cecilia, eşti o femeie frumoasă şi orice bărbat ar fi fericit…
CECILIA Eşecurile noastre în pat mi se datorează, să nu ne minţim. Îmi plac bărbaţii, dar nu pot să mă culc cu ei. Şi cu Iuliu a fost la fel. Te plac, Toma, mă simt bine alături de tine, dar nu pot să fiu femeia ta. Am ştiut asta de la început. Şi cu toate astea am mers mai departe, în ciuda presimţirilor mele. O faci pentru Iuliu, ştiu. El te-a rugat să ai grijă de mine şi te admir pentru asta. Dar să nu ne amăgim. Nu sunt o bună amantă. Dragostea fizică îmi face rău. Lasă-mă aşa cum sunt şi îngăduie-mă pe lângă tine, dacă nu ţi-e prea greu.
TOMA …să ne dăm timp…
CECILIA …de acum, timpul nu ne lipseşte. Dar nu despre asta e vorba. Dăruieşte-i Vicăi pasiunea pe care vrei să mi-o dai mie. Aveţi un copil frumos împreună. iar noi… să trăim aşa cum putem.
TOMA Vei petrece mult timp singură aici. Afacerile mele…
CECILIA Am înţeles demult cum ai de gând să trăieşti şi respect hotărârile tale. Îngăduie-mi doar să fiu alături de tine. (*Glumind*). Am să curăţ aerul din jurul tău. (*Consolatoare, zâmbind*). Într-o altă viaţă…cine ştie, o să fim poate cei mai buni amanţi… Să visăm împreună la asta, Toma…suntem liberi s-o facem…
TOMA Te iubesc, Cecilia.
CECILIA Şi eu te iubesc, Toma. (*Toma şi Cecilia se sărută tandru*).

Se aude un zgomot puternic, ca de cutremur, ca şi cum s-ar dărâma casa pe ei. Zgomotele se sting cu încetul cu un uruit prelung şi lugubru. Intră Grozea, alergând.

GROZEA Patroane, s-a prăbuşit peretele dinspre curte. Acolo unde era camera babei.
TOMA Şi cu Nana ce s-a întâmplat?
GROZEA A prins-o sub dărâmături. Peretele a strivit-o în cădere. Acum e sub moloz. Oamenii din sat se muncesc să o scoată.

Ies toţi în fugă. Intră Vica, împingând un cărucior de copil.

VICA Toma…Grozea…Chiorule, unde aţi dispărut? Poftim, am ajuns prea târziu. Aşa e când trăieşti la ţară, trece viaţa pe lângă tine. Nimeni nu te caută, nimeni nu mai ţine să te vadă. Ce toană o fi şi asta să locuim aici, la dracu în praznic, când am avea bani să stăm la Paris? Greta, Ada… Nici ţipenie. Şi cu pachetele astea colorate ce e? (*Către copilul adormit din cărucior*).Uite, mămică. Pentru tine. (*Le strânge curioasă de pe jos şi le pune pe cărucior*). Uite ce de cadouri ai primit. Eşti un copilaş norocos, dragul mamii. Doamne, Doamne, te ocroteşte şi îţi trimite cadouri.
CHIORU(*de afară, ca un început de prohod pentru mătuşa nana*) Aaamin…
OAMENII DIN SAT (*de afară, în cor*) Aaamiiin...
VICA Ce-i asta? Ce s-a întâmplat? Cine a murit?
OAMENII DIN SAT (*prelung*) Aaamiin…
VICA (*către copilul din cărucior care începe să plângă brusc, legănându-l*). Stai liniştit, Iuliu, mamă. O să fie bine. Tu te-ai născut cu noroc. Ai încredere, o să fie bine, o să vezi…

Cortina

13 septembrie 2011, Bucureşti